Cena numeru 15 groszy.

Opłata pocztowa uiszczona ryczałtem. ILUSTROWANA Dzisiejszy numer zawiera 10 stron

REPUBLIKA

Rok IX | ŁÓDŹ. PIĄTEK, 27 LISTOPADA 1931 ROKU. | CENA NUMERU 15 GROSZY. | Nr. 325

ZAMACH STANU W NIEMCZECH

przygotowywali hitlerowcy. — Ogniskiem spisku była Hesja, gdzie skonfiskowano tajną proklamację rewolucyjną. — Manifest przewidywał za każde przestępstwo karę śmierci

Drakońskie plany obozu Hitlera

Berlin, 26 listopada.

Wielkie wrażenie w całych Niemczech wywołały wiadomości o przygotowaniach przywódców hitlerowskich w Hessji do objęcia władzy na terenie całych Niemiec.

Już w połowie września odbyła się w pobliżu miejscowości Lamperheim, konferencja przywódców hitlerowskich, na której

ZŁOŻONO CAŁKOWITY PLAN ZAGARNIĘCIA WŁADZY.

Plan ten otrzymał nazwę t. zw. „pierwszego rozkazu" i zawierał szereg rozporządzeń jakie miały być wydane natychmiast po objęciu władzy przez partję narodowo - socjalistyczną.

Rozporządzenia te były niezwykle drakońskie i przewidywały za najmniejsze uchybienie karę śmierci. Rząd Rzeszy wkroczył energicznie i

UDAREMNIŁ PRZYGOTOWANY ZAMACH STANU PRZEZ HITLEROWCÓW.

Z rozkazu naczelnego prokuratora przeprowadzono szereg rewizji i aresztowań na terenie Hessji i wszystkich przywódców podejrzanych o czynny współudział w przygotowaniach do przewrotu.

Pierwszy rozkaz

Berlin, 26 listopada.

Znajdujący się w posiadaniu władz „pierwszy rozkaz" niedoszłego rewolucyjnego rządu hitlerowskiego jest niezwykły ze względu na drakońskie zarządzenia.

Proklamacja ta wzywa ludność Hessji do ścisłego wykonywania wszystkich rozkazów i poleceń, wydanych przez hitlerowskie oddziały szturmowe po zwycięskim zamachu stanu.

Opornym grozi kara śmierci.

Mieszkańcy republiki obowiązani zostają do wydania w ciągu 24 g. w ręce oddziałów szturmowych całej broni palnej. Za niedozwolone posiadanie broni przewidziana jest

KARA ŚMIERCI BEZ WYROKU SĄDOWEGO.

Karze śmierci podpadają również urzędnicy oraz robotnicy przedsiębiorstw państwowych i gminnych, nie stosujący się do rozkazów zwycięskiego rządu „rewolucyjnego".

Proklamacja wylicza następnie tezy, na których oparte mają być pierwsze doraźne zarządzenia organizacyjne władz hitlerowskich. M. in. artykuły żywnościowe w całym kraju podlegają bez wynagrodzenia konfiskacie oddziałów szturmowych. Wolna sprzedaż żywności zostaje wzbroniona. Za przekroczenie tych przepisów grozi konfiskata majątku, względnie kara śmierci.

Aprowizacja i wyżywienie zorganizowane zostaną na zasadach kolektywnych, względnie odbywać się mają za pośrednictwem bezpłatnych bonów żywnościowych. W całym kraju rząd obejmuje przymusowy zarząd nad majątkami publicznemi i dochodami osób prywatnych.

Proklamacja zapowiada wkońcu utworzenie sądów polowych dla karania przestępstw w trybie przyśpieszonym oraz wprowadzenie przymusowej pracy, któremu podlegać będą wszyscy bez różnicy płci obywatele Hessji

Z WYJĄTKIEM ŻYDÓW, POSTAWIONYCH POZA NAWIAS PRAWA.

Berlin, 26 listopada.
(Polska Agencja Telegraficzna)

Biuro prasowe naczelnego kierownictwa partji narodowo - socjalistycznej oświadcza w sprawie wyników rewizji przeprowadzonych u przywód. hitlerowskich w Hesji, że jeśli naprawde znalezione zostały materjały obciążające, to są one fałszywe.

W każdym razie chodzi o rzeczy, z któremi partja narodowo - socjalistyczna nie ma nic wspólnego, o których nic nie wiedziała i które też uważa za wykluczone.

Kierownictwo partji będzie mogło zająć w tej sprawie ściśle sprecyzowane stanowisko dopiero wtedy, gdy będzie w posiadaniu nieznanych jej dotychczas dokumentów.

W końcu oświadczenie podkreśla, że każdy członek partji narodowo - socjalistycznej zajmujący się rzeczami nielegalnemi będzie wykluczony ze stronnictwa.

Jak wykryto spisek

Berlin, 26 listopada.
(Polska Agencja Telegraficzna)

Wykrycie przygotowań hitlerowskich do zbrojnego przewrotu w Hesji przybrało rozmiary wielkiego skandalu politycznego, o którym cała prasa zamieszcza obszerną informację.

Wyniki dochodzenia stwierdzają ponad wszelką wątpliwość autentyczność skonfiskowanych w czasie rewizji dokumentów.

Tajne posiedzenie, na którem opracowany został tekst proklamacji przyszłego rządu hitlerowskiego w Hesji odbyło się w folwarku Bomheimerhoff pod Wormacją, należącym do skarbu heskiego. Dzierżawcą tego folwarku jest jeden z przywódców ruchu narodowo - socjalistycznego dr. Wagner.

W naradach, które miały charakter ściśle poufny brali ponadto udział asesor sądowy Alsey, dr. Best, b. oficer marynarki wojennej Dawidson oraz przywódca hitlerowskich oddziałów szturmowych kapitan Wascing. Poseł hitlerowski dr. Schoefer, który wydał tajną proklamację władzom policyjnym w Frankfurcie nad Menem uczestniczył również w naradach, jednak wkrótce potem zerwał z konspiratorami.

W kilka dni po wyborach do sejmu w Hesji oddział szturmowy

URZĄDZIŁ NAPAD NA MIESZKANIE DR. SCHOEFERA,

przyczem zabrano przemocą szereg papierów, dotyczących ruchu hitlerowskiego. Schoefer przed konfliktem upatrzony był na ministra spraw wewnętrznych rządu heskiego.

Na temat motywów, jakie skłoniły go do wydania tajnego dokumentu władzom krążą najrozmaitsze wersje. Prasa nacjonalistyczna przedstawia Schoefera jako renegata. Okazuje się, że w dniu 16 października, w czasie przesilenia gabinetu Brueninga w Boxheimerhoff zmobilizowane zostało silne pogotowie nadzwyczajne, złożone z oddziałów szturmowych.

W wyniku rewizji oczekują w Darmstadcie szeregu aresztowań. Rząd heski obraduje dziś przez cały dzień. Wg. doniesień „Frankfurter Nachrichten", Hitler, który miał wczoraj przybyć do Darmstadtu na konferencję partji, w ostatniej chwili odwołał wyjazd, wzywając uczestników do Monachjum.

Komunikat urzędowy

Berlin, 26 listopada.
(Polska Agencja Telegraficzna).

O wynikach rewizji wśród hitlerowców w Hesji, ogłoszony został następujący komunikat urzędowy:

Przeprowadzone wczoraj po południu u różnych przywódców hitlerowskich rewizje, które miały na celu zbadanie autentyczności nielegalnego dokumentu rządu narodowo - socjalistycznego i innych pism, jakie dostały się w ręce najwyższej prokuratury Rzeszy, zakończyły się pełnym sukcesem.

Autentyczność dokumentu nie podlega obecnie żadnej wątpliwości, jak również i fakty jego zredagowania przez asesora sądowego dr. Besta i wspólników.

Zuchwały napad rabunkowy w Łodzi.

Trzej bandyci wtargnęli do sklepu przy ul. Dąbrowskiej 5 i usiłowali dokonać rabunku — Właścicielka sklepu mimo wymierzonych rewolwerów, uciekła na ulicę.

W czasie pościgu zabity został dozorca domu

Wczoraj wieczorem, około godziny 10-ej dokonano w Łodzi

ZUCHWAŁEGO NAPADU RABUNKOWEGO

na sklep masarski i kolonjalny Karola Greninga przy ul. Dąbrowskiej 5.

Przed wieczorem Grening, po zamknięciu sklepu wyszedł na miasto po zakupy. W sklepie pozostała jego żona Marja, która zajęta była obliczaniem dziennego targu.

Nagle, do zamkniętych drzwi ktoś trzykrotnie zapukał. Greningowa sądząc że to mąż powraca z miasta otworzyła drzwi. Ku swemu zdziwieniu ujrzała trzech obcych mężczyzn, którzy weszli do sklepu i zażądali

ĆWIERĆ KILO KIEŁBASY.

Greningowa odwróciła się, aby ukrająć i odważyć kiełbasę. W tej chwili jeden z bandytów błyskawicznym ruchem wydobył z kieszeni rewolwer i przyłożył lufę do głowy Greningowej. Niemal jednocześnie pozostali dwaj bandyci poczęli szukać pieniędzy.

Greningowa mimo wymierzonego rewolweru nie straciła zimnej krwi, i uderzyła bandytę w rękę, poczem WYSKOCZYŁA PRZEZ NIEDOMKNIĘTE DRZWI NA ULICĘ, wszczynając jednocześnie alarm.

W krytycznym momencie przechodził akurat ulicą dozorca sąsiedniego domu Nr. 3 Antoni Jakowina, który niósł wiaderko wody. Jakowina widząc biegnących ulicą ludzi z rewolwerami w rękach

ZAGRODZIŁ IM DROGĘ.

Padły ówczas strzały, wywołując na ulicy popłoch. Przechodnie poczęli uciekać do bram. Jakowina jednak w dalszym ciągu gonił bandytów. W pewnej chwili trafiony został w brzuch

I ZWALIŁ SIĘ NA BRUK ULICZNY.

Bandyci tymczasem, korzystając z zamieszania zdołali zbiec. Jakowina zmarł.

Zaalarmowano natychmiast policję. Po chwili przybyli na miejsce przedstawiciele władz, którzy rozpoczęli energiczne dochodzenie. Na miejsce przybyły ponadto silne oddziały policji pieszej i konnej, które rozpoczęły obławę. Do chwili zamknięcia numeru, obława trwa.

Agr.

Zeznania świadków w procesie brzeskim

Wczoraj przesłuchany był prof. Rymar, pos. Zaremba i szereg świadków oskarżenia.

Warszawa, 26 listopada.

Pierwszy zeznawał dziś poseł Narodowej Demokracji prof. Rymar.

Obrona: — Czy było przygotowanie do zmiany konstytucji bez sejmu?

— Tu muszę zacytować rezolucję wiecu w Drohobyczu, gdzie posłowie BB. Kozłowski i Sobolewski wzywali prezydenta do zmiany konstytucji w drodze dekretu. Uważam to za przygotowanie zamachu na ustrój państwa.

Następnie na pytanie adw. Goldfarba świadek stwierdza, że opowiadał ministrowi Składkowskiemu o faktach napadów bojówek na zebrania przedwyborcze.

Następnie prokurator zadaje szereg pytań dotyczących działalności Witosa. W związku z tem prof. Rymar prosi o załączenie do spraw pewnej ulotki.

Przew.: — Co to za ulotka?

— Pochodzi ona z roku 1925 i mówi o tem, że Witos przygotowywał zamach stanu.

Adw. Berenson: — Niewątpliwie podczas wypadków majowych.

Adw. Nowodworski prosi również o dołączenie tej ulotki.

Prok.: Grabowski: — Nie oponuje. Panie profesorze, czy pan dobrze zrozumiał, pan uważa, że przygotowano zamach.

— W każdym razie solidaryzował się z projektem oktrojowania konstytucji.

Podczas dalszych zeznań prof. Rymar mówi:

— Mojem zdaniem, Marszałek Piłsudski w maju 1926 r. miał możność objąć władzę bez przewrotu.

Prok.: — Czy oficerowie przyszli wtedy do sejmu, by powitać swego ukochanego wodza?

— Oni najlepiej mogliby na to odpowiedzieć.

Prok.: Rause: — Przecież Marszałek był wtedy premjerem.

Lieberman: — O której godzinie wyszedł wtedy z sejmu Marszałek Piłsudski?

— O godzinie 6-ej.

— A do której byli oficerowie?

— Do godziny 8-ej wieczorem.

Następnie zeznaje jeszcze kilku świadków oskarżenia, funkcjonarjuszy policji, którzy byli obecni na wiecu oskarżonego Barlickiego w Skarżysku.

Św. Edward Witkowski, funkcjonarjusz policji, obecny był podczas aresztowania 9 września Barlickiego w hotelu sejmowym. Miał dyżur na ul. Wiejskiej, od g. 9 rano do 4 nad ranem następnego dnia.

Adw. Berenson: — **Czy pan wiedział zgóry o aresztowaniu?**

— Tak, wiedziałem naprzód.

Po krótkiej przerwie przed sądem staje znów świadek obrony poseł Zaremba, członek CKW, od roku 1918 redaktor socjalistycznego tygodnia „Pobudka". Zeznanie jego miało charakter prelekcji o celach i zadaniach PPS.

— Rewolucja — mówi świadek, — stała się koniecznością. Do niej dążyła PPS., ale nie na drodze obalenia rządu przemocą. Nasza rewolucje to ewolucja. PPS w każdym razie daleka jest od zarzucanej jej taktyki".

W toku zeznań św. Zaręba chciał przedłożyć sądowi fotografje dokumentów zawierających pewne rozrachunki. Prok. Grabowski prosi sąd o danie mu czasu na zaznajomienie się z temi dokumentami, poczem po przerwie sprzeciwia się załączeniu ich do akt sprawy twierdząc, że fotografja odbitki dokumentu zawierającego rozrachunki wojewodów i starosty z funduszów dyspozycyjnych nie jest żadnym dokumentem i obrona nie jest w stanie wyjaśnić pochodzenia tej odbitki.

Adw. Benkel domaga się załączenia odbitki fotografji, twierdząc, że obrona od początku procesu prowadzi dowód, że nadużywa się funduszów publicznych na cele jednego stronnictwa. Wobec tego adw. Benkel prosi, aby sąd zażądał od rady ministrów

AUTORYZOWANYCH ODPISÓW ODPOWIEDNICH DOKUMENTÓW.

Wniosek adw. Benkla popiera jeszcze adw. Nowodworski, oświadczając, że urząd prokuratorski załączył do akt sprawy różne

ODEZWY I ULOTKI,

których pochodzenia obrona nie zna, a więc nic nie stoi na przeszkodzie dołączenia i tej odbitki fotograficznej.

Wywiązuje się długa i gorąca polemika między obroną a prokuratorem, podczas której prok. Grabowski oświadcza, że wedle jego przekonania w aktach sprawy niema żadnych dokumentów, których pochodzenia nie mógłby podać do wiadomości. Jeśli chodzi o ową odbitkę fotograficzną, to jest to albo

DOKUMENT SFINGOWANY,

albo sfałszowany lub skradziony. W każdym razie prokurator nie widzi powodu, aby zajmować się dalej sprawą wyborów z roku 1928, o których obrona od kilkudziesięciu dni ciągle mówi w sądzie.

W odpowiedzi zabiera ponownie głos adw. Nowodworski, oświadczając, **że obrona chce wykazać dlaczego powstał Centrolew i dlaczego odbył się kongres krakowski,** a mianowicie dla tego, że istniała rzeczywista potrzeba obrony prawa i funduszu publicznego. Dla udowodnienia tej tezy obrona stara się przedstawić dokumenty, udowadniające, że prawo było gwałcone a fundusze publiczne wydawane w sposób nieprawny. W rezultacie sąd po krótkiej naradzie odbytej półgłosem odrzucił wniosek obrony i fotograficznej odbitki **dokumentu przedstawionej przez Zarębę do akt nie załączył.** Wówczas adw. Szumański zapytuje Zarębę o nazwiska tych wojewodów, którzy wystawili rachunki na wydatki.

— Mówiłem o tem w sejmie — mówi Zaręba — i wymieniłem nazwiska wojewody **Darowskiego, Remiszewskiego i inż. Twardo.**

Po zakończeniu zeznania św. Zaręby sąd przesłuchał jeszcze dodatkowo św. Seydę, który zeznawał przez paru dniami. Władysław Seyda, b. prezes sądu najwyższego zjawił się sam w sądzie, aby wyjaśnić pewne nieporozumienie. Świadek stwierdza, że po wyborach w roku 1928 **wpłynęło do sądu najwyższego nie 1500 protestów wyborczych, jak to podały dzienniki, lecz 252.**

Z kolei na salę wchodzi

św. STANISŁAW SZCZERBIŃSKI,

dziennikarz, związany z stronnictwem Piast. Szczerbiński przedstawia w najbardziej wyszukanych i przesadnych słowach postać oskarżonego Witosa, wystawiając mu jaknajlepsze świadectwo. Dalej zeznawała św. senatorka **Dorota Kłuszyńska,** członek rady naczelnej PPS.

Kłuszyńska oświadcza, że była na kongresie krakowskim i słyszała przemówienie posła Mastka, w którem nie było nic politycznego. Przemówienie to nazywa św. Kłuszyńska raczej techniczno - informacyjnem. Dalej opowiada Kłuszyńska, **o zasługach Liebermana w sprawie przyłączenia Górnego Śląska do Polski.** Lieberman miał kilkakrotnie jeździć zagranicę, gdzie urabiał opinję międzynarodową w sensie przychylnym dla przyłączenia Górnego Śląska do Polski. Dalej stwierdza św. Kłuszyńska, że wszyscy członkowie P. P. S. wyjeżdżający i przemawiający na terenie zagranicy występowali zawsze w interesie państwa. To samo odnosi się do wystąpienia Ciołkosza w Berlinie, o którym mówi akt oskarżenia, że w jednem z przemówień odstępował on Niemcom Pomorze. Ostatni zeznawał świadek

POSEŁ ŻUŁAWSKI,

wiceprezes klubu parlamentarnego PPS, który w odpowiedzi na pytania obrony stwierdził, że wszystko, co czynił Cenrolew łącznie z kongresem krakowskim, było tylko montowaniem opinji publicznej przeciwko spodziewanemu i zapowiedzianemu zamachowi stanu. Pod pojęciem zamachu stanu w tym wypadku rozumie poseł Żuławski **możliwość wprowadzenia nowej konstytucji drogą inną, aniżeli przez uchwałę sejmu.** Świadek Żuławski powołuje się na kilkakrotne oświadczenie przewodniczącego obozu prorządowego, iż może on wprowadzić nową konstytucję nawet wówczas, jeżeli posłowie sejmowi nie zdobędą się na tyle odwagi i dobrej woli, aby by projekt nowej konstytucji wprowadzić w formy legalnej w życie.

Wstrząsające samobójstwo szofera

pociągnęło za sobą 9 ofiar... — Eksplozja benzyny w Warszawie spowodowana była rozmyślnie

Samobójca, który spowodował śmierć 5 osób

Warszawa, 26 listopada.

Wczoraj donieśliśmy o strasznym wybuchu przy ul. Wolskiej 129. który, pociągnął za sobą tragiczną śmierć 5 osób. Wskutek eksplozji trzy mieszkania zostały całkowicie zdemolowane, a ponadto trzy osoby w stanie ciężkim przewiezione zostały do szpitala.

Na miejsce tragicznego wybuchu przybyli przedstawiciele władz sądowych i policyjnych. Z pierwszego dochodzenia wynikało, **że wybuch powstał wskutek nieostrożności Osuchowskiego, który w mieszkaniu lutował zbiornik do benzyny. W pewnej chwili płomień padł na benzynę, od której później nastąpił wybuch zgromadzonej w baku benzyny.**

Zwłoki tragicznie zmarłych osób przewieziono do prosektorjum.

Śledztwo prowadzone w dalszym ciągu, z powodu zupełnego zniszczenia mieszkania, opierało się na tem, **że wstrząsający wybuch powstał wskutek nieszczęśliwego wypadku.**

Tymczasem w godzinach rannych firma „B-cia N. i I. Mączkowscy" (biuro sprzedaży opon i dętek samochodowych), mieszczące się na pl. Żelaznej Bramy Nr. 6. której stałym klijentem był ś. p. Osuchowski otrzymało następującej treści list:

„Niniejszem zawiadamiam W. Panów „Braci Mączkowskich", Sp. Firmową, że prawdopodobnie nie będę mógł ja Ignacy Osuchowski wykupić weksli. Ostrzegam Panów przed tylną myślą. Połowę taksówki przepisałem złej kobiecie, a opony są Państwa, więc zrzekam się ich własności i załączam kwit na Państwa nazwisko z wulkanizacji.

Proszę darować. Życie podłe. Żegnam dobrych ludzi. Ignacy Osuchowski.

Niech pan się zwróci do garażu (Skierniewicka 26) boks Nr. 24, tam proszę wręczyć i okazać weksle, może coś Pan wyciągnie, bo same gumy to mało".

Ś. p. Osuchowski od szeregu lat był stałym klijentem firmy i cieszył się zupełnem zaufaniem. Niejednokrotnie właściciele firmy, pp. Mączkowscy, udzielali Osuchowskiemu większych kredytów, które następnie ten spłacał w odpowiednim terminie. Ostatnio ś. p. Osuchowski był winien firmie stosunkowo drobną sumę, bo zaledwie 120 zł., jednak nie przypominano mu o tem, gdyż wszyscy byli pewni, że dług zostanie uregulowany.

Dalsze śledztwo, które prowadzą władze sądowe i policyjne, wyświetli tragiczną zagadkę.

Ohydna zbrodnia na „Zelinówku"

Mężczyzna zgwałcił młodą służącą i siłą wlał jej do ust kwas solny

Wczoraj w godzinach wieczorowych w polu na t. zw. Zelinówku u wylotu ul. Śródmiejskiej dokonano niezwykłej zbrodni na osobie młodej służącej 20-letniej Leokadji Dębowskiej.

Dębowska była na służbie u p. Pietrykowskich przy ul. Nowo-Zgierskiej 7. Od pewnego czasu starał się o jej względy pewien mężczyzna, którego nazwiska nie zdołano dotychczas ustalić, który często przychodził na ul. Nowo-Zgierską, do mieszkania jej chlebodawców.

Wczoraj wieczorem mężczyzna ów przybył znowu do Dębowskiej i udał się z nią na spacer, kierując się w górę ulicy Śródmiejskiej.

W pewnej chwili „narzeczony", korzystając z tego, że w pobliżu nikogo nie było zaproponował Dębowskiej, aby mu się oddała. Dębowska z miejsca odrzuciła tę propozycję, wobec czego mężczyzna użył siły. Powalił on Dębowską na ziemię i dokonał ohydnego gwałtu.

Po chwili Dębowska wyrwała się z objęć zwyrodnialca i usiłowała rzucić się do ucieczki. Mężczyzna w obawie przed alarmem i odpowiedzialnością, przytrzymał ofiarę i przyparłszy siłą do ziemi wlał jej przemocą do ust kwas solny.

Zbrodniarz po dokonaniu swego czynu zbiegł. Dębowską w stanie nieprzytomnym znaleźli przechodnie, którzy natychmiast zaalarmowali pogotowie ratunkowe. Przybyły lekarz stwierdził ciężkie poparzenia na ciele i otrucie.

Dębowska walczy obecnie ze śmiercią w szpitalu. Za potwornym zbrodniarzem zarządzono energiczny pościg. Agr.

Wojna na Dalekim Wschodzie

Wojna na Dalekim Wschodzie jest wyraźną kompromitacją Ligi Narodów. Rządy chińskie raz po raz wysyłają do Genewy błagalne depesze, a rząd tokijski wysyła posiłki wojskowe na front mandżurski. Jakie środki są skuteczniejsze, o tem najlepiej świadczą codzienne depesze z teatru wojny. Japonja bez przeszkód i bez skrupułów najmniejszych kpi sobie z całego świata i robi to, co uważa za stosowne i celowe. Liga nie śmie przedsięwziąć nic konkretnego przeciw wielkiemu mocarstwu i cierpliwie znosi wszelkie policzki i upokorzenia. Liga w założeniu wilsonowskiem miała być sędzią na wypadek konfliktów, ale jakże można sędziować, skoro wszystkie czynniki „sądowe" bezpośrednio lub pośrednio zainteresowane są pokryjomu w sprawie?

Uchodziło to niedawno jeszcze za pewnik, że „Chiny niemocą stoją", bowiem stanowią one przedmiot zawiści wielkich nacji, przedewszystkiem Stanów Zjednoczonych, Japonji i Rosji. Uważano, że żadne z tych mocarstw nie może nic groźnego przedsięwziąć, ponieważ nie dopuszczą do tego konkurenci. Tymczasem widzimy, że Japonja kroczy nieprzerwanie naprzód, że opanowała już nieomal całą Mandżurję, że dociera do strefy najistotniejszych wpływów sowieckich, a tymczasem Rosji ani się nie śni mobilizować poważniej, liczyć się ze swem zbrojnem wystąpieniem. Jakże komicznie brzmią zapewnienia prasy moskiewskiej, jakoby Japonja chciała sprowokować wojnę z Sowietami, ale Sowiety nie dadzą się „wciągnąć w pułapkę"... Przypomina to znaną anegdotkę: „on mnie bije w pysk raz—ja czekam na zaczepkę, on mnie bije drugi raz—ja ciągle czekam na zaczepkę i t. d.".

Rosja dziś do wojny nie dopuści i nie chce dopuścić, nie jest bowiem do niej przygotowana gospodarczo — wojna musiałaby przedewszystkiem poderwać powodzenie pjatiletki, która jest dziś alfą i omegą całej polityki bolszewickiej. Aby jednak na wszelki wypadek zabezpieczyć sobie tyły, Moskwa proponuje nam dziś znów podjęcie rokowań o pakt nieagresji i zdaje się nawet, że będzie istniała możliwość wciągnięcia do paktu tego i Rumunji, co dotyczczas było przez Rosję stale odrzucane.

Nie ulega wątpliwości, że Stany Zjednoczone byłyby z zadowoleniem powitały wszelki konflikt wojenny pomiędzy Rosją a Japonją, gdyż walka musiałaby osłabić obie strony. Na razie przynajmniej sowiecki plan gospodarczy, którym w Ameryce zajmują się znacznie byłby przekreślony i tem samem zmora konkurencji rosyjskiej zostałaby odsunięta na czas daleki, a bodaj, czy przy okazji bolszewizm nie otrzymałby jakiegoś śmiertelnego ciosu. Z drugiej strony wysiłek upuściłby wiele krwi i kapitałów Japonji, a więc później rozgrywka byłaby o wiele łatwiejsza. Stany Zjednoczone wiedzą o tem najlepiej, że więcej wygrywa ten, kto najpóźniej przyłącza się do cudzej wojny...

Mimo to jednak argument ten nie jest zupełnie przekonywujący. Jest już dziś bardziej, niż wyraźne, że Sowiety nie wdadzą się w walkę orężną. Nawet ich aparat propagandowy, najdoskonalszy ze wszystkiego, co bolszewicy wymyślili, funkcjonuje dziś słabiej, niż zazwyczaj, a masy ludowe nie są wcale stymulowane do walki z żółtymi. Ameryka tedy ma jeszcze inne racje, aby nie mieszać się tymczasem do zatargu — sama walczy z ciężką chorobą kryzysu gospodarczego i nie ma wcale chęci wdawania się w niepewne awantury. Jasne jest tedy, że Japonja na drodze swej nie napotka poważnych przeszkód i losy kampanji mandżurskiej są przesądzone. Czy stanie się to w formie zwykłej aneksji, czy też ogłoszenia „niepodległego" cesarstwa mandżurskiego—o to mniejsza. Klucz sytuacji znajdzie się w ten czy ów sposób w rękach tokijskich i na to nie pomogą ani wyrzekania moskiewskie, ani płacze genewskie. Innych środków przeciwko Japonji dziś doprawdy niema.

Dla Polski konflikt na Dalekim Wschodzie, aczkolwiek tak odległy przestrzennie nie jest bez znaczenia. Wszystko, co wprawia w kłopoty naszych „przyjaciół" posiada dla nas pewną wagę. Jeśli przy tej okazji uzyskamy nareszcie tak dawno proponowany przez nas pakt o nieagresji z Rosją — będzie to wyraźna zdobycz nie do pogardzenia. Jeśli pan senator Borah będzie miał inne zmartwienia, prócz „korytarza" polskiego — też dobrze... Jeśli Liga Narodów skosztuje gorzkiego chleba niemocy — niechaj nauczy ją to, że życiowe potrzeby narodów są ważniejsze, aniżeli ambicje panów, zasiadających w komitetach i radach międzynarodowych...

Czesław Ołtaszewski

Klęska chińczyków pod Mukdenem

Nowe żądania Chin pod adresem Ligi Narodów — Kontrabanda broni i amunicji w Mandżurji

Moskwa, 26 listopada.
(Polska Agencja Telegraficzna).

Agencja Tass donosi: Prasa moskiewska ogłasza depeszę z Pekinu, według której w związku z wiadomościami o wykryciu *prowadzenia przez pewną prywatną instytucję japońską sprzedaży broni i amunicji generalom chińskim w Mandżurji północnej, specjalne zainteresowanie budzi doniesienie dziennika japońskiego, wychodzącego w Dairen, „Manshu Nippo"* z dnia 20 b. m. pod sensacyjnym tytułem „Międzynarodowa banda kontrabandzistów sprzedaje broń w Mandżurji północnej", aresztowanie funkcjonarjuszy celnych w Dairen i urzędników wielkiego biura transportowego"

Dziennik pisze: „W dniu 18 b. m. w Dairen *policja aresztowała dwuch funkcjonarjuszy urzędu celnego i kilku urzędników jednego z wielkich biur handlowych. Sprzedawali oni broń do Hei-Lutsian (Cicikar) via Charbin. Policja dokonała rewizji w biurze instytucji „Nagai Shioten"*, *którego szef, europejczyk, zniknął.*

Korzystając z wypadków w Mandżurji, banda ta dostarczała via Dairen i Charbin, broń przywódcom chińczyków i hunchuzów w Mandżurji północnej.

Działalność jej była tak dobrze zorganizowana, *że nie udało się nic wykryć do ostatniej chwili. Pomimo wzmocnionych posterunków, banda niemal otwarcie dokonywała transportów broni. Należy przypuszczać, że banda ma swoich wspólników w całej Mandżurji.*

Wielkie biuro, o którem wspomina dziennik, jest to firma transportowa największa w Mandżurji „Kokusai Unju", pozostająca pod kontrolą kolei Południowo-Mandżurskiej i funkcjonująca w myśl dyrektyw władz japońskich w Mandżurji.

Paryż, 26 listopada.
(Polska Agencja Telegraficzna).

Rada Ligi Narodów postanowiła przesłać telegraficznie do Nankinu i Tokio wezwanie *do zaniechania wszelkich wrogich kroków w oczekiwaniu uregulowania konfliktu.*

Decyzję tę powzięto w związku z oświadczeniem chińskiem, złożonem wczoraj popołudniu, które podkreśla *niebezpieczeństwo poważnego starcia przy posuwaniu się armji japońskiej w kierunku Cin-Czeu i prosi radę Ligi, ażeby postarała się o ustanowienie pasa neutralnego pomiędzy wojskami obu państw.*

Posiedzenie publiczne rady wyznaczono na piątek rano.

Londyn, 26 listopada.

Z Tokio donoszą: bitwa na południo-zachód od Mukdenu, według doniesień sztabu japońskiego w północnej Mandżurji *zakończyła się zwycięstwem japończyków.*

Po kilkugodzinnej krwawej walce chińczycy ponieśli ciężkie straty i cofnęli się z zajmowanych pozycji.

Londyn, 26 listopada

Z Tokio donoszą, że partyzanci chińscy wykolelili pociąg towarowy z transportem żołnierzy japońskich. Straty japończyków są podobno bardzo znaczne.

Paryż, 26 listopada.

Delegat chiński, dr. Sze, złożył dziś przed południem w sekretarjacie Ligi Narodów nowe żądania Chin.

Streszczają się one w trzech punktach: *a) rząd chiński domaga się od Ligi Narodów zastosowania rzeczywiście skutecznych środków, celem zawieszenia działań wojennych w północnej Mandżurji, oraz wycofania wojsk japońskich w miarę przywrócenia bezpieczeństwa; b) rząd nankiński domaga się wyznaczenia terminu rozpoczęcia ewakuacji; c) rząd nankiński domaga się wyznaczenia komisji neutralnej dla kontroli stopniowej ewakuacji.*

Ryga, 26 listopada.

Według doniesień sowieckich z Pekinu, **wojska japońskie nacieraja obecnie na miasto Kińcz..., położone na linji kolejowej Pekin — Mukden.**

W mieście tem znajduje się chiński rząd prowincjonalny, oraz część wojsk marszałka Czangsuenljana. Dziś rozpoczęły się krwawe walki w okręgu Hajczong na południe od Mukdenu. Po ataku lotników japońskich, wojska chińskie cofnęły się na połuduie. Kawalerja japońska atakuje uciekających.

Oddział wojsk japońskich, ochraniający kolej Czuliucho rozbił oddział chiński w sile 350 bagnetów. Chińczycy cofnęli się zostawiając na polu walki 60 zabitych.

Minister Zaleski wyjedzie do Londynu

Londyn, 26 listopada.
(Polska Agencja Telegraficzna)

„Times" zamieszcza następująca wiadomość: Jak się dowiadujemy, minister spr. zagr. Polski p. Zaleski przyjedzie 9 grudnia z wizytą do Londynu.

Wizyta ta została zaproszona w czasie gdy lord Reading był ministrem spr. zagr. i odbędzie się obecnie, gdy sir John Dimon objął kierownictwo Foreign Office. Wizyta stanowić będzie nawiązanie osobistego kontaktu między obu ministrami, przyczem nastąpi wymiana poglądów na temat aktualnych zagadnień.

Paryż, 26 listopad.
(Polska Agencja Telegraficzna)

Minister Zaleski wyjechał do Warszawy. Ze względu na przeciąganie się sesji rady konieczność powrotu ministra spr. zagr. do Warszawy, min. Zaleskiego przy stole rady zastępować będzie ambasador Chłapowski.

Jak wiadomo, stały delegat Polski przy Lidze p. min. Sokal, nie może opuścić Genewy z powodu choroby.

Umowa Banku Polskiego z Austrją

w sprawie uregulowania obrotu pieniężnego.

Warszawa, 26 listopada.

Na posiedzeniu odbytem w dniu 26 b. m. pod przewodnictwem prezesa Banku Polskiego dr. Wróblewskiego rada Banku zapoznała się z działalnością Banku w ciągu dwuch pierwszych dekad listopada oraz z umową rozrachunkową dotyczącą obrotu pieniężnego z Austrją.

Przepisy dewizowe obowiązujące od kilku tygodni w Austrji **utrudniały w wielu wypadkach nawet uniemożliwiały eksporterom polskim inkasowanie należności od dłużników austrjackich, podczas, gdy dłużnicy polscy wobec nieistnienia w Polsce reglamentacji obrotu dewizowego z zagranicą spłacali bez ograniczeń swe zobowiązania wobec Austrji. Z takiego stanu rzeczy wynikło faktyczne uprzywilejowanie dłużników austrjackich na niekorzyść eksporterów polskich.**

Pragnąc stan ten zlikwidować i oprzeć obroty pieniężne z Austrją na zasadach wzajemności, **Bank Polski zawarł z Bankiem Narodowym Austrji umowę kompensacyjną, której najważniejsze postanowienia są następujące:**

Obywatele polscy, mający z jakiegokolwiek tytułu zobowiązania wobec wierzycieli austrjackich, **składają sumę długu w złotych do Banku Polskiego na rachunek Austrjackiego Banku Narodowego, celem przekazania austrjackiemu wierzycielowi. Analogicznie dłużnicy austrjaccy wpłacają swe zobowiązania wobec wierzycieli polskich w szylingach do Austrjackiego Banku Narodowego na rachunek Banku Polskiego.** Wymienione banki zawiadamiają się nawzajem o przyjętych wpłatach, polecając wypłatę ich równowartości w walucie kraju wierzyciela.

Wypłata ta następuje jednak tylko o tyle, o ile na rachunku przekazującego banku znajduje się wystarczające pokrycie.

Zawarta umowa ma na celu **ochronę interesów polskich eksporterów, na rzecz których będą używane wpływy wpłacane przez obywateli polskich tytułem przekazów do Austrji.** Umowa przeto może spełniać swe zadanie wówczas, gdy wszystkie przekazy pieniężne, dokonywane z jakiegokolwiek tytułu z Polski do Austrji, bez względu na walutę, na jaką opiewają, będą przeprowadzone przez rachunek kompensacyjny w Banku Polskim.

Przekazy do Austrji, podlegające wykonaniu w wymieniony sposób, przyjmują począwszy od dnia 1 grudnia r. b. oddziały Banku Polskiego oraz instytucje bankowe, zajmujące się operacjami zagranicznemi.

SPORT

Zawody strzeleckie W.K.S-u.

W dniach 21, 22 i 23 b. m. odbyły się zawody strzeleckie o mistrzostwo wewnętrzne WKS-u oraz o przechodnią nagrodę tego klubu. Wyniki tych zawodów przedstawiają się następująco: strzeleckie z broni wojskowej 300 mtr.: por. Zielenkiewicz 131 punkt. na 200 możliwych. Strzeleckie z broni krótkiej wojskowej 20 mtr. i fo figum 1) Kral 65 pkt. na 100 możliwych, strzelanie z broni małokalibrowej 50 mtr. 1) sierż. Szplet 144 pkt. na 150 możliwych, strzelanie z broni krótkiem małokalibrowej 50 mtr. 1) majster Kusenko 82 pkt. na 100 możliwych. W ogólnej punktacji pierwsze miejsce zajął chor. Wutkowski przed ppor. Zielińskim. W konkurencji zespołowej zwyciężył 28 p. sk. zdobywając ogółem 2200 pkt. przed 31 p. sk.

Wiadomości tenisowe.

Znany teoretyk tenisu Walls Meyers oświadczył w wywiadzie prasowym, że obecnie Anglja posiada największe szanse na zdobycie puharu Davisa.

Cochet wygrał turniej tenisowy w Roubaix, bijąc w finale znanego w Polsce Bonte po bardzo ciężkiej czterosetowej walce.

Japończycy J. Sato, Harada i Hanou przyjadą niebawem na Rivierę.

Turniej międzynarodowy w Zurychu przyniósł zwycięstwo Brugnonowi, który w finale pokonał Gantjena. W finale kobiecym panna Barbier wygrała z Friedleben.

Cyrk Tildena" odwiedzi niebawem Europę poraz drugi, przyczem wystąpić ma we Francji, Anglji, Niemczech, Italji i Czechosłowacji.

W Berlinie w początkach grudnia gościć będzie Cochet.

Niebawem rozegrany zostanie mecz tenisowy Francja — Anglja.

Borotra weźmie udział w turnieju o mistrzostwo USA na krytych kortach.

Reprezentacja Berlina na mecz z Łodzią.

Reprezentacja bokserska Berlina, która 6 i 8 grudnia walczyć będzie z Łodzią i Warszawą wystąpi w składzie następującym: Weinhold, Pierenz, Ahrens, Stegemań, Behrensmeier, Bruch, Holz, Schwartz. Prasa berlińska skrytykowała powyższy skład, uważając go za słaby i ostrzega przed możliwą ponowną porażką niemieckich pięściarzy. Składy reprezentacji Łodzi i Warszawy ustalone zostaną w przyszłym tygodniu.

Porażka hokeistów szwedzkich.

W dniu onegdajszym bawiła szwedzka reprezentacja hokejowa we Wiedniu, gdzie rozegrała towarzyskie spotkanie hokejowe z Wiener Eislaufverein. Wiedeńczycy pokonali szwedów w stosunku 5:1, demonstrując piękną grę we wszystkich linjach.

Mistrzostwo hokejowe Łodzi.

Łódzki Podokręg Hokejowy postanowił w sezonie nadchodzącym rozegrać spotkania o mistrzostwo bardzo wcześnie, by drużyna, która zdobędzie mistrzostwo mogła następnie wypocząć przez pewien czas przed spotkaniami o wejście do klasy A okręgu warszawskiego. Do rozgrywek mistrzowskich staje w sezonie bieżącym cztery drużyny, a mianowicie: ŁKS, Union, Triumph i Makkabi.

Emigracja piłkarzy łódzkich.

Jak się dowiadujemy kilku piłkarzy WKS-u i Orkanu, między innemi zaś Strzelczyk i Duczyński postanowili opuścić Łódź i występować będą w przyszłym sezonie sportowym w drużynie „Granat" w Skarżysku.

Amerykański puhar narodów w rękach USA.

Doroczne nowojorskie zawody konne o puhar Narodów przyniosły zwycięstwo ekipie amerykańskiej przed Francją, Kanadą i Anglja.

Co usłyszymy przez radjo

dziś, w piątek, dnia 27 listopada

ŻOŁNIERSKA DOLA.

Łódzki oddział Związku Legjonistów dość często odświeża w pamięci swych towarzyszy dawnej pieśni a utalentowani muzycy poświęcają się utrwaleniu i ustylizowaniu tej jedynej w swoim rodzaju pieśni. Postawiwszy sobie raz za zadanie kulturę pieśni legjonowych Związek Legjonistów i w roku bieżącym urządza zwyczajem dorocznym „Święto Pieśni", zatytułowane: „Żołnierska Dola".

Z uwagi na specyficzny charakter tego poranku muzycznego i wielkie zainteresowanie rozgłośnia łódzka „Polskiego Radja" postanowiła transmitować tę jedyną w swoim rodzaju uroczystość. Aby zapoznać bliżej ogół radjosłuchaczy z pieśnią legjonową, jej powstaniem i legendą prezes łódzkiego oddziału Związku Legjonistów, p. Stanisław Nowakowski w sobotę dnia 28 b. m. od godz. 19.25 do 19.35 wygłosi przed mikrofonem okolicznościową pogadankę, która będzie wstępem do transmisji, jaką przeprowadzi rozgłośnia łódzka dnia następnego, t. j. w niedzielę o godzinie 12-ej w poł. z sali Filharmonji.

NIEŚCIE POMOC NAJBIEDNIEJSZYM

Jest rzeczą powszechnie wiadomą, że województwo łódzkie, jako ośrodek polskiego przemysłu wskutek ostrego kryzysu gospodarczego posiada w porównaniu z innemi województwami największą liczbę bezrobotnych, którzy, gdyby nie wydatna pomoc rządowa, cierpieliby straszliwą nędzę. W miare zaostrzania się kryzysu, wzrastała w Łodzi liczba bezrobotnych tak że pomoc rządowa okazała się niewystarczająca i dlatego, aby odpędzić nędzę od szerokich rzesz robotniczych trzeba było zorganizować akcję pomocy bezrobotnym mobilizując do tego całe społeczeństwo. Akcję taką zakrojoną na bardzo szeroką skalę prowadzi w Łodzi wojewódzki obywatelski komitet niesienia pomocy najbiedniejszym, na którego czele stanął p. wojewoda Władysław Jaszczołt.

Celem zaznajomienia społeczeństwa łódzkiego ze sposobami walki z nędzą wśród bezrobotnych wojewódzki komitet niesienia pomocy najbiedniejszym wespół z rozgłośnią łódzką „Polskiego Radja" organizuje audycję radjową, poświęconą równocześnie propagandzie walki z nędzą bezrobocia pod tytułem „Nieście Pomoc Bezrobotnym". Audycja ta nadana ze studja rozgłośni będzie słuchana we wszystkich gminach województwa łódzkiego, gdzie w tym celu zainstalowano specjalne odbiorniki i gigantofony.

Audycja ta składa się z trzech części: oficjalnej, która rozpocznie przemówienie p. wojewody Jaszczołta, następnie zabierze głos naczelnik wydziału pracy i opieki społecznej przy urzędzie wojewódzkim, p. Kazimierz Jagiełło, oraz skarbnik komitetu wojewódzkiego, p. dyr. Józef Wołczyński.

W części artystycznej wezmą udział popularni artyści Teatru Miejskiego pp. Tymowska Morska, Szletyński i Mikołajewski. Cały program artystyczny znajduje się pod hasłem pracy i pomocy najbiedniejszym.

Audycja ta odbędzie się w nadchodzącą niedzielę, dnia 29-go listopada o godzinie 14.00—15.00.

Wolne posady dla lekarzy

w 27-iu kasach chorych.

Władze nadzorcze kas chorych w drodze konkursu obsadzą tanowiska lekarzy naczelnych w 27-iu kasach.

Rozpisany konkurs obejmuje następujące kasy chorych: w Baranowiczach (teren działalności: pow. baranowicki, słonimski, słupecki i nieświeski), w Lidzie (pow. lidzki, nowogródzki, szczuczyński, wołożyński), w Pułtusku (pow. pułtuski makowski, przasnyski, mławski, ciechanowski, płoński), w Krośnie (pow. krośnieński, brzozowski, sanocki, leski), w Siedlcach (pow. siedlecki, węgrowski, sokołowski kontantynowski, bialski, radzyński, łukowski), w Chojnicach (pow. chojnicki, tucholski, sępoleński), w Zamościu (pow. zamojski, biłgorajski, krasnostawski, tomaszowski, hrubieszowski) w Brodnicy (pow. brodnicki, lubawski, działdowski), w Nowym Sączu (pow. nowosądecki grybowski, gorlicki, jasielski), w Płocku (pow. płocki, sierpecki, gostyński, kutnowski), w Łucku (pow. łucki, dubieński, krzemieniecki, horochowski), w Brześciu n/B. (pow. brzeski, prużański, kossowski, kobryński) w Pabjanicach (pow. łaski, sieradzki), w Grodzisku (grodziski, nowotomyski, wolsztyński, śmigielski), w Kielcach (pow. kielecki, jędrzejowski, stopnicki, pińczowski, miechowski) w Lesznie (pow. leszczyński, rawiski, gostyński), w Toruniu (pow. toruński wąbrzeski i m. Toruń), w Tarnowie (pow. tarnowski, brzeski, dąbrowski, mielecki, ropczycki, pilzeński, bocheński) w Wągrowcu (pow. wągrowiecki, żniński, chodzieński obornicki), w Lublinie (pow. lubelski, janowski, puławski, lubartowski, włodawski, chełmski i m. Lublin), w Kowlu (kowelski, włodzimierski lubomelski, koszyrski), w Białymstoku (pow. wysokomazowiecki, bielski, wołkowyski i m. Białystok), w Starogardzie (pow. kościerski, tczewski i gniewski, w Łomży (pow. łomżyński, kolneński, szczuczyński, ostrołęcki, ostrowski), w Stryju (pow. stryjski żydaczowski, kałuski, doliński, skolski), w Ostrowie (pow. ostrowski, odolanowski, ostrzeszowski, kępiński, koźmiński, krotoszyński), w Grudziądzu (pow. grudziądzki, świecki, chełmiński i m. Grudziądz).

Termin składania podań, które należy wnosić do kas chorych w wymienionych miejscowościach, upływa z dniem 10 grudnia.

Występy opery warszawskiej

—o—

Eugenjusz Onegin

Tekst opery Czajkowskiego zaczerpnięty został z poematu Puszkina. Mimo to przeróbka razi licznemi niedociągnięciami, postaciom nie nadano absolutnie właściwej charakterystyki, dobór scen, wziętych nawet żywcem z poematu, jest niezbyt szczęśliwy, stąd całość wypada niejednolicie i blado. Popularność swoją zawdzięcza więc opera ta jedynie swojej stronie muzycznej. Liryzm, bogactwo melodyj, których śpiewność mącona jest zresztą pewną trywjalnością, wreszcie mistrzowska instrumentacja — oto cechy utworu, który od pięćdziesięciu blisko lat grywany jest na wszystkich scenach operowych świata.

Wykonanie tej opery u nas przez zespół warszawski naogół nie wypadł zbyt świetnie. Zwłaszcza męska obsada zawiodła i z wyjątkiem p. Michałowskiego w roli księcia, nie stanęła na wysokości zadania. Poprawnie odśpiewane były partje Tatjany (p. Karwowska) i Olgi (p. Leska), zaś na specjalne wyróżnienie zasłużyły panie Platówna i Terenkoczy — Jastrzębska, pierwsza jako matka, druga jako niańka, obie znakomite wokalnie, aktorsko bez zarzutu.

Prowadził operę p. Berdjajew; skromne środki, jakiemi dysponował, potrafił jednak celowo i skutecznie zużytkować dla dobra całości. Więcej trudno było istotnie w danych warunkach osiągnąć.

L. P.

Luna.

—o—

„Maradu".

Wyświetlany obecnie w kinie „Luna" film p. t. „Maradu", wzbudził wielkie zainteresowanie śród publiczności łódzkiej

Połączenie erotycznej akcji dramatycznej z tajemniczem tłem egzotycznem okazało się bardzo szczęśliwym pomysłem. Fragmenty poszczególne są jakby owiane urokiem tajemniczości, jaka bije z ogólnej atmosfery filmu Bardzo silne są sceny walk ludzi ze zwierzętami, sceny, które ścinają krew w żyłach np. gdy lampart napada na bezbronnego człowieka, lub gdy biedny niewolnik zostaje ze wszech stron otoczony przez krwiożercze aligatory.

Rose Hobart i Charles Bickford dali kreacje niezwykle mocne w wyrazie, a reżyserowi należy się uznanie. Od początku do końca film jest interesujący. Prawdziwie artystyczna jest scena wybuchu wulkanu i wylewu lawy z wrzącego krateru. Naogół film „Maradu" jest jednym z najlepszych filmów sezonu.

PODZIĘKOWANIE.

Na zabawie ogrodowej wraz z loterją fantową, urządzonej w dniu 20 września i 4 października r. b. w parku „Julianów" na rzecz P.K.T. Opieki nad Dziewczętami w Łodzi osiągnięto brutto zł. 3.940.83, przyczem rozchód, jak: urządzenie zabawy, dokupienie fantów służba etc. wyniósł zł. 1 912 72 a zatem czysty zysk złotych 2.028.11.

Wszystkim tym, którzy przyczynili się do urządzenia tak wzniosłej, ze względu na szlachetny cel imprezy, ofiarodawcom fantów, składek pieniężnych oraz wszystkim życzliwym składa tą drogą serdeczne „Bóg zapłać"

ZARZĄD
P.K.T. Opieki nad Dziewczętami w Łodzi.

Z LIGI PAŃSTWOWCÓW.

Przypominamy, że dzisiaj o godzinie 7-ej wieczorem odbędzie się w sali Ligi, Al. Kościuszki Nr. 17, pobrzeczna oficyna, 2 piętro, odczyt hr. Piotra Dunina-Borkowskiego p. t. „Zagadnienie mniejszości ukraińskich w Polsce".

Bilety w cenie od gr. 50 do zł. 2

KRONIKA

Listopad
27
PIĄTEK

Dziś Wirgiljusza B. W.
Jutro Manswerta B. M.

Wschód słońca	7.14
Zachód słońca	3.33
Wschód księżyca	4.52
Zachód księżyca	10.28
Długość dnia	7.22
Ubyło dnia	8.34

10 milj. złotych

na zasiłki dla bezrobotnych

Na odbytem w dniu 25 b. m. posiedzeniu zarządu głównego Funduszu Bezrobocia ustalono preliminarz budżetowy tej instytucji na miesiąc grudzień r. b.

Preliminarz przewiduje m. in, na zasiłki dla bezrobotnych robotników kwotę 9,374,000 z., na przejazdy bezrobotnych do miejsc pracy 4,100 zł., na wynagrodzenia dla instytucyj zastępczych 600,000 zł.

Sumy powyższe ustalono w przewidywaniu, że w grudniu r. b. liczba uprawnionych do korzystania z zasiłków ustawowych wyniesie około 120,000 bezrobotnych.

Spis poborowych

rocznika 1911.

Wszyscy mężczyźni rocznika 1911, którzy z jakichkolwiek ważnych powodów nie zgłosili się w wyznaczonych terminach do spisów poborowych — mogą dokonać zgłoszeń najpóźniej do dnia 30-go listopada 1931 roku, w biurze wojskowem (ul. Zawadzka nr. 11) w godzinach od 8-ej do 15-ej, w soboty — od godziny 8-ej do 13.30.

Każdy mężczyzna, zgłaszający się do spisów, powinien być zameldowany w m. Łodzi i posiadać:

1) dowód osobisty, w braku dowodu osobistego — metrykę, urodzenia, względnie wyciąg z ksiąg stałej ludności wraz z innym dokumentem, stwierdzającym tożsamość osoby.

2) zaświadczenie o rejestracji,

3) świadectwa szkolne, zawodowe, rzemieślnicy — cechowe,.

Do zgłoszenia się do spisów zobowiązane są również osoby nie mogące udowodnić, że są obywatelami państwa obcego. Tem samem — obowiązkowi temu podlegają posiadacze kart pobytu, nie mający paszportu zagranicznego państwa obcego.

Obywatele polscy, przebywający poza granicami Rzeczypospolitej powinni się zgłosić do spisów we właściwym Urzędzie Konsularnym.

Dyżury aptek.

Dziś w nocy dyżurują następujące apteki: A. Potasza (Plac Kościelny 10), A. Charemzy (Pomorska 12), E. Millera (Piotrkowska 46), M. Epsztajna (Piotrkowska 225) Z. Gorczyckiego (Przejazd 59), G. Antoniewicza (Pabjanicka 50).

Dni Przeciwgrużlicze.

Odbyło się posiedzenie komitetu wykonawczego „Dni Przeciwgruźliczych" pod przewodnictwem p. d-ra Stanisława Skalskiego, na którem między innemi powołano na przewodniczącego sekcji przemysłowo-handlowej p. dyr. Leona Rosseta, na przewodniczącego sekcji sportowej p. red. Wł. Kozielskiego zaś p. prezesa Szymańskiego na przewodniczącego sekcji aptecznej

★

W dniu 28 b. m. w Piotrkowie na zjeździe lekarzy powiatowych województwa łódzkiego wygłosi referat dr. med. Stan. Skalski o „Dniach Przeciwgruźliczych".

★

Organizacyjne posiedzenie sekcji urzędniczej pod przewodnictwem naczelnika A. Wysockiego odbędzie się w dniu 27 b. m o godzinie 6-ej wieczorem w lokalu związku zawodowego pracowników miejskich przy ul Zachodniej Nr. 66.

★

Plenarne posiedzenie komitetu wykonawczego odbędzie się w dniu 1 grudnia r. b. o godzinie 7-ej wieczorem w sali obrad wydziału zdrowotności publicznej, ul. Prez. Narutowicza 65.

★

Dnia 29-go b m. od godziny 17.30 do godz. 17.45 wygłosi przez radjo odczyt inauguracyjny o „Dniach Przeciwgruźliczych" dr. med. Stanisław Skalski.

★

Z dniem 1 grudnia r. b. we wszystkich aptekach łódzkich rozpoczyna się sprzedaż nalepek 10-groszowych na rzecz walki z gruźlicą.

Wielka reforma szkolnictwa.

Dwa etapy w szkole powszechnej. — Po ukończeniu 6 ciu klas — „mała matura". — Specjalne liceum przygotowawcze.

Zmiany będą wprowadzone od nowego roku szkolnego.

(i) Od dłuższego już czasu dochodziły wieści, że specjalna komisja ministerstwa W.R. i O.P. opracowuje nowy program szkolny dla szkół średnich i powszechnych. Od czasu do czasu przenikały wiadomości o poszczególnych zamiarach ministerstwa budząc zrozumiałe zainteresowanie. Przed miesiącem komisja zakończyła swe prace i przedłożyła w ministerstwie projekt, który

został całkowicie zaaprobowany.

I obecnie wszystkie kuratorja okręgów szkolnych otrzymały projekt ten dla szczegółowego zapoznania się z nim, tembardziej, że ministerstwo nie zamierza odkładać tej sprawy, lecz wprowadzić wszystkie zmiany już

z początkiem nowego roku szkolnego,

W myśl tych zmian, podstawą nowego ustroju szkolnictwa pozostaje

7-klasowa szkoła powszechna,

w której wyodrębnione będą trzy grupy: **pierwsze cztery klasy jako zamknięta całość, dla tych, którym wystarczy takie wykształcenie, następne dwie klasy o charakterze odrębnym, i wreszcie ostatnia klasa, jako zamknięcie nauki w szkole powszechnej.**

Za zasadę przyjęto, iż szkoła powszechna musi być związana z życiem, a więc będzie uwzględniać przedewszystkiem potrzeby regjonalne. Program tej szkoły będzie dostosowany całkowicie do wymagań życia praktycznego. Ostatnia klasa będzie już wyraźnie wskazywać charakter specjalny, a więc: **handlowy, przemysłowy, gospodarczy i t.d. przygotowując w ten sposób do szkoły średniej, względnie szkół zawodowych.**

W szkole średniej, ogólnokształcącej, po ukończeniu 6 klas, następować będzie

selekcja młodzieży.

Ukończenie sześciu klas bowiem uprawniać będzie do otrzymania t. zw. **małej matury.** Będzie to równoznaczne z ukończeniem pewnego kursu nauk, a nie jak obecnie, gdy młodzieniec ze świadectwem ukończenia sześciu klas, uważany był za takiego, który nie posiada średniego wykształcenia.

W ten sposób nauka w pierwszych sześciu klasach zostaje zmodyfikowana o tyle, że będzie ona zawierała **cały, odrębny cykl wiadomości.** Nauka w szkole do klasy 6-ej będzie miała charakter uniwersalny, ale nie encyklopedyczny. W ten sposób nie będzie podziału na szkoły humanistyczne, realne i t. d. — będzie ona posiadała

typ jednolity dla wszystkich.

Po ukończeniu tej szkoły w zakresie 6 klas i po otrzymaniu t. zw. małej matury, absolwenci mogą poświęcić się już

pracy zarobkowej,

mogą też pójść do specjalnych szkół zawodowych, a pragnąc wstąpić w przyszłości na wyższą uczelnię, mogą zapisać się do 2-letniego liceum, które będzie odpowiadało obecnym 7 i 8 klasom gimnazjalnym.

W tem liceum nauka zróżniczkuje się dopiero na kierunki: **humanistyczny, klasyczny, matematyczno - przyrodniczy i t.p.**

Nie należy jednak przypuszczać, że liceum będzie zupełnie tem samem, co obecne starsze klasy szkolne. Program nauki w tych dwuletnich liceach jest bowiem tak ułożony, że nie będzie się uczniów obciążać przedmiotami, lecz uczyć wyłącznie tego, co jest konieczne do dalszych studjów na wyższych uczelniach.

Dokładnych zmian nauczania nie jesteśmy w możności podać gdyż zajęłoby to zbyt wiele miejsca. Ograniczamy się więc do stwierdzenia, że zmiany te idą bardzo daleko i umożliwiają, jak to zresztą widać ze zmiany ustroju szkolnictwa, samodzielną prace na dalszych placówkach naukowych lub zarobkowych.

Według zapewnień, ministerstwa, zmiany wprowadzone będą już w nowym roku szkolnym.

Nieudany występ kasiarzy

w firmie Ramisch przy ul. Senatorskiej.

(dg) Ubiegłej nocy dokonano włamania do lokalu fabrycznego firmy E. Ramisch, mieszczącego się w domu przy ulicy Senatorskiej 19. Złoczyńcy widocznie wiedzieli, że w czwartek w firmie znajduje się zwykle większa suma pieniędzy, przeznaczona na wypłatę dla robotników i z tego względu właśnie w tym dniu dokonano włamania.

Do lokalu dostali się oni

przy pomocy podrobionych kluczy,

któremi też otworzyli gabinet dyrektora fabryki. W gabinecie tym znajduje się ogniotrwała kasa, która stanowiła cel wyprawy złoczyńców. Byli oni zaopatrzeni w „raki" i inne narzędzia, lecz mimo to kasy nie zdołali rozbić. Przerwali więc tę „pracę" i poczęli szperać po szufladach, szukając gotówki, lub przynajmniej jakichś wartościowych przedmioów.

W tym czasie właśnie nocny dozorca usłyszał podejrzane szmery i przybiegł do fabryki. Złodzieje rzucili się do ucieczki, rezygnując zupełnie z łupów. Pozostawili oni w lokalu nawet

narzędzia kasiarskie, rękawiczki i rozmaite inne przedmioty.

Pogoń, zarządzona za włamywaczami, nie dała żadnych rezultatów. Około godziny 8-ej rano na miejsce nieudanego włamania zjechały władze śledcze. Po przeprowadzeniu dochodzenia, dokonały one obławy na Bałutach, w czasie której

ujęły jednego ze sprawców włamania.

Jest to znany łódzki włamywacz, karany już kilkakrotnie za zuchwałe występy złodziejskie. Przewieziono go do wydziału śledczego, gdzie go szczegółowo przesłuchano. Aresztowany nie chciał zdradzić nazwisk swych spólników, lecz policja mimo to jest już na ich tropie.

300 niezrzeszonych przemysłowców

zadecyduje o jednolitej umowie zbiorowej

(j) Jak się dowiadujemy, przygotowania, prowadzone obecnie przez inspektorat pracy w celu unormowania stosunków panujących w przemyśle łódzkim, są już na ukończeniu. Lista wszystkich zakadów przemysłowych w okręgu łódzkim została sporządzona. Prowizoryczne obliczenia wykazały, że do żadnego ze stowarzyszeń, związków czy zrzeszeń nie należy **około 300 zakładów przemysłowych.**

W pierwszych dniach przyszłego tygodnia rozpocznie się organizowanie wielkich zebrań niezrzeszonych przemysłowców. Na zebraniach tych obierani będą delegaci, co zostanie stwierdzone protokularnie na piśmie. Dopiero po wyborze delegatów odbędzie się **ostateczna konferencja w inspektoracie pracy.**

★

W dniu dzisiejszym upływa 7 tygodni od chwili proklamowania strajku w przemyśle jedwabniczym w Łodzi. W związku z tem zwróciliśmy się do p. inspektora Wojtkiewicza, **czy podjęte są jakieś próby likwidacji tego konfliktu,** przedłużającego się w nieskończoność.

P. insp. Wojtkiewicz wyjaśnił nam, że wobec opornego stanowiska obu stron, nie ma on możności ingerencji. — Zwołanie bowiem konferencji skończyłoby się tem, że jedna i druga strona raz jeszcze podkreśliłaby swe nieprzejednane stanowisko.

Wobec powyższego należy obecnie, zdaniem insp. Wojtkiewicza, **czekać tak długo, dopóki jedna ze stron nie okaże gotowości do ustępstw.**

Jak dotąd, ani przemysłowcy, ani robotnicy nie zrezygnowali ze swych postulatów.

ZEBRANIE NAUCZYCIELI HISTORJI.

Dziś, dnia 27-go b. m. (piątek), w auli gimnazjum miejskiego (Sienkiewicza 46) odbędzie się staraniem oddziału łódzkiego polskiego towarzystwa historycznego zebranie towarzyskie nauczycieli historji. Na porządku dziennym będzie sprawa egzaminu maturalnego z historji.

Dyskusję zagai instruktorka ministerjalna p. dr. Halina Mrozowska z Warszowy. — Początek o godz. 20-ej.

NIEDZIELNY KONCERT POPOŁUDNIOWY Łódzkiej Orkiestry Filharmonicznej.

Niezmiernie imponująco zapowiada się najbliższy koncert popołudniowy łódzkiej orkiestry filharmonicznej, który odbędzie się w sali Filharmonji w nadchodzącą niedzielę, dnia 29-go b. m. o godzinie 3,30 po poł. Koncert ten bowiem uświetni genjalna skrzypaczka Cecylja Hansen której sława rozbrzmiewa po całym świecie Artystka wykona z tow orkiestry koncert skrzypcowy Czajkowskiego. Pozatem orkiestra filharmoniczna pod dyrekcją wytrawnego kapelmistrza Walerjana Berdjajewa wykona 5-tą symfonję Beethovena. — Bilety sprzedaje kasa Filharmonji.

Żony rzeźników

domagają się ochrony praw

W lokalu przy ulicy Kopernika 46 odbyło się pierwsze zebranie kobiet, żon mistrzów rzeźniczo-wędliniarskich. Na zebraniu tem było obecnych około 200 niewiast. Na porządku dziennym znajdował się szereg zagadnień, związanych z pracą w zawodzie rzeźniczym.

Uczestniczki zebrania stwierdziły, że żony mistrzów rzeźniczych w Łodzi są do tego stopnia przeciążone pracą, iż po 16 do 17 godzin, niemal bez żadnych przerw, są zatrudnione w swych przedsiębiorstwach. Wskutek przeciążenia pracą, rzeźniczki zapadają w młodym wieku na choroby zawodowe, głównie reumatyzm i artretyzm.

Uczestniczki zebrania wypowiedziały się stanowczo za skróceniem czasu pracy, dowodząc jednocześnie, że wszystkie żony mistrzów winny korzystać z letnich urlopów, które wszak przysługują nawet pracownikom. Pozatem wypowiedziano się również przeciwko pracy w godzinach niedozwolonych i w dni świąteczne, uprawianej przez niektóre jednostki. W konkluzji postanowiono odbywać co pewien czas zebrania kobiet - rzeźniczek, poświęcone bolączkom zawodowym.

Następne zebranie odbędzie się dnia 14 grudnia r. b.

TEATR MUZYKA SZTUKA

TEATR MIEJSKI.

Dziś w piątek, w sobotę i w niedzielę wieczorem sztuka Bułhakowa „Mieszkane Zojki".

W sobotę i w niedzielę o godzinie 4-ej po poł po cenach zniżonych ostatnie powtórzenia rewelacyjnego „Śledztwa".

W pełnych próbach dramat Rehfischa i Herzoga „Dreyfus" Inscenizuje E. Wierciński.

TEATR KAMERALNY.

Dziś w piątek, w sobotę i w niedzielę wieczorem bawić będzie publiczność kapitalne „Hau Hau" z Michałem Zniczem.

TEATR POPULARNY (Ogrodowa 18).

Dziś o godzinie 8.15 wieczorem premjera sensacyjnej komedji Ridleya i Merivalea „Express Północny 133". w przekładzie Ludomira Wileckiego.

W sobotę o godzinie 3.30 po poł. dla szkół i młodzieży po cenach najniższych „Łukasiński" ze Stanisławem Skalskim w roli tytułowej.

RADJOPROGRAM

PROGRAM ROZGŁOŚNI ŁÓDZKIEJ. „POLSKIEGO RADJA".

PIĄTEK, dnia 27-go listopada.

11.58—12.10: Sygnał czasu z W-wy, hejnał z Wieży Marjackiej w Krakowie, odczytanie progr. na dzień bieżący.

12.10—13.15: Muzyka z płyt gramof. f. A Klingbeil, Piotrkowska 160.

13.15—15.25: Przerwa.

15.25—16.05: Audycja dla nauczycieli muzyki w szkołach ogólnokształcących, zorg. przez Muzyczne Ognisko Wakacyjne Liceum Krzemienieckiego. Tr z Warszawy

16.05—16.10: Komunikat dla żeglugi i rybaków. Tr. z Warszawy.

16.10—16.20: Płyty gramof z Warszawy

16.20—16.40: Odczyt z Warszawy.

16.40—16.55: Muzyka z płyt gramofonowych z Warszawy.

16.55—17.10: Lekcja języka angielskiego systemem Linguaphone

17.10—17.35: „Mickiewicz o Rosji" — wygł. dr. Szmydtowa. Tr. z Warszawy.

17.35—18.50: Koncert orkiestry banjolistów pod dyr. L. Aleksandrowa Tr z W-wy.

18.50—19.15: Rozmaitości

19.15—19.50 Kom. Izby Przem. Handl w Łodzi i odczytanie programu na dzień następny.

19.30—19.45 Kaledarzyk filmowy repertuar teatrów i płyty gramofonowe.

19.45—20.00: Prasowy Dziennik Radjowy (tr. z W-wy)

20.00—20.15: Pogadanka muzyczna (omówienie koncertu symfonicznego) wygł. p. K. Stromenger. Tr z Warszawy

20.15—22.40: Koncert symfoniczny z Filharmonji Warsz. Wyk.: Ork. Filharm. pod dyr. W Berdjajewa i C Hansen (skrz.) 1) R. Wagner: Uwertura do op. „Śpiewacy Norymberscy". 2) J. Brahms: Koncert skrzypcowy. 3) P. Ducas: Poemat symf. „Uczeń czarnoksiężnika". 4) M. Karłowicz: Koncert skrzypcowy W przerwie feljeton literacki p. Marji Kuncewiczowej p. t. „Czy powieść orjentuje w życiu". Tr. z W-wy.

22.30—22.45: Dodatek do Prasowego Dziennika Radjowego, kom.: meteorol., polic. oraz wiadomości sportowe (tr. z W-wy)

23—24: Muzyka lekka i taneczna z W-wy.

AUDYCJE ZAGRANICZNE.

20.00. *Oslo.* Koncert symfoniczny Filharmonji Osleńskiej z udz. H. Marteau.

20.00. *Beromuenster.* „Pułkownik Chabert" — sztuka Balzaka, muzyka W. v. Waltershausena.

20.15. *Sztutgart.* „Manon" — opera Massenat'a.

20.30. *Berlin.* „Cyrulik Sewilski" — opera Paesiello.

20.35. *Królewiec.* Koncert z udz. Alfreda Caselli.

21.00. *Rzym.* „Clo-Clo" — operetka Lehara.

21.00. *Daventry.* „Janet and Felix" operetka Cyrila Scotta.

AKADEMJA W SALI HARCERSTWA POLSKIEGO W ŁODZI.

Klub absolwentów gimnazjum wiecz. P.O.W. w Łodzi, celem uczczenia 100-ej rocznicy powstania listopadowego urządza w niedzielę, dnia 29-go b. m., o godzinie 11-ej rano uroczystą akademję pod kerownictwem literackiem p. profesora Gomulki z udziałem wybitnych sił artystycznych. — Całkowity dochód zostaje przeznaczony na najbiedniejszych m. Łodzi.

Krowa—35 zł., kura—1 zł.

Katastrofalny spadek cen bydła i drobiu.

(s) Od dłuższego czasu obserwujemy znaczny spadek cen mięsa, pochodzący stąd, że spadają ceny bydła żywego.

Krowa, która kosztowała jeszcze stosunkowo niedawno 100 złotych, dziś sprzedawana jest

za 35 złotych.

Droższe krowy, które przed dwoma laty kosztowały po 450 złotych, dziś kosztują zaledwie 100 złotych. A najdroższa, rasowa krowa, wartości 1500 — 1800 złotych, sprzedawana jest obecnie za 300 — 350 złotych.

W kolosalnym stopniu spadły również ceny drobiu. Dawniej gęś na wsi sprzedawana była za 10 — 15 złotych. Dziś można ją nabyć wprost od chłopa lub w folwarku

za cenę 2 — 3 złotych.

Kura, która dawniej kosztowała 5 — 7 złotych, obecnie na wsi sprzedawana jest

za 1 złoty.

I wreszcie trzoda chlewna, wieprze i świnie, które sprzedawane były po 4 — 5 złotych za kilogram, można otrzymać na wsi za cenę 45 groszy do 1 złotego za kilogram.

Jakie są przyczyny tego niezwykłego zjawiska? Jak nam wyjaśnił nasz informator, zasadnicza przyczyna leży w tem, że rolnicy zbiednieli w tak znacznym stopniu, że masowo sprzedają swój inwentarz żywy. Drugą przyczyną jest brak paszy, a trzecią zupełna dezorganizacja.

Jak wyjaśnia nasz informator, skutki tego stanu będą takie, że wymarnuje się cały inwentarz na wsi. A poprawa może nastąpić tylko w tym wypadku, o ile zapotrzebowanie na mięso wzrośnie w miastach, co łączy się jednak z koniecznością poprawy ogólnej sytuacji gospodarczej.

Jak się w Łodzi wykupuje weksle

Pomysłowa niewiasta skazana na 6 miesięcy więzienia.

(as) Henoch Kurc, kupiec łódzki otrzymał od jednego ze swych klijentów weksel na 1.000 złotych, wystawiony przez Władysława Wojciechowskiego i płatny w dniu 6 czerwca r. b. W dniu płatności kupiec udał się do wystawcy, lecz go nie zastał w domu. Przyjęła go żona wystawcy, Natalja, która zażądała, by jej pokazał weksel, gdyż chciała stwierdzić, *czy podpis jej męża nie został sfałszowany.*

Gdy Kurc, nie podejrzewając żadnego podstępu wręczył weksel, Wojciechowskiej, niewiasta sprawdziła podpis i następnie

podarła akcept na drobne części.

— Co to ma znaczyć? — krzyknął przerażony kupiec.

— To nic nie znaczy — odparła mu z uśmiechem. — Weksla już niema, więc co nam pan może zrobić?

Kurc nie prowadził z niewiastą dalszej rozmowy. Udał się on natychmiast do wydziału śledczego i złożył szczegółowy meldunek o tem jak p. Wojciechowska reguluje długi wekslowe.

W wyniku przeprowadzonego dochodzenia Wojciechowską pociągnięto do odpowiedzialności karnej. Wczoraj stanęła ona przed łódzkim sądem okręgowym, który sprawę tę rozważał w trybie postępowania uproszczonego pod przewodnictwem sędziego Wileckiego

Wojciechowska na sprawie

nie przyznała się do winy.

Twierdziła ona, że była bardzo zdenerwowana i dlatego podarła weksel. Nie miała zamiaru uchylać się od płacenia długu i była pewna, że jej mąż w najbliższych dniach ureguluje należność.

Poszkodowany Kurc w innem świetle przedstawił jednak okoliczności wypadku. Dowodził on że Wojciechowska umyślnie podarła weksel.

Sąd, po przesłuchaniu szeregu świadków, wydał wyrok, mocą którego Wojciechowska *została skazana na 6 miesięcy więzienia.*

Nieście pomoc najbiedniejszym

Tomaszów - Mazowiecki

NIEWYJAŚNIONA SYTUACJA W ŁONIE WŁADZ K.K.O.

Jak już donosiliśmy, władze wojewódzkie rozwiązały radę i zarząd Komunalnej Kasy Oszczędności w Tomaszowie i zamianowały komisarza. Jednakowoż dotychczas ani Kasa ani przyszły komisarz nie zostali jeszcze o posunięciu tem powiadomieni.

W związku z tem lansowane są pogłoski o zawieszeniu tej sprawy przez władze wojewódzkie na krótki okres czasu.

SZEŚĆ MIESIĘCY WIĘZIENIA ZA ROZKLEJANIE PLAKATÓW.

Przed sądem okręgowym w Piotrkowie stanął wczoraj mieszkaniec Tomaszowa, 20-letni Wacław Głowa, oskarżony o rozklejanie plakatów antypaństwowych. Głowa skazany został na sześć miesięcy więzienia.

Z RYNKU PRACY.

Na terenie naszego miasta daje się zauważyć pewien wzrost bezrobocia z powodu redukcji w niektórych zakładach przemysłowych.

Według obliczeń liczba bezrobotnych powiększyła się w ostatnim tygodniu o około 200 osób.

WYRODNA MATKA.

W polu, na szosie wiodącej do wsi Lubochni, znaleziono zwłoki dziecka płci męskiej, liczące 3 dni. Za wyrodną matką policja wszczęła energiczne poszukiwania.

[Za]wieszenie burmistrza

[R]ozwiązanie rady m. Konstantynowa

Od pewnego czasu między magistra[tem] i radą miejską m. Konstantynowa, [a w]ydziałem podatkowym sejmiku łódz[kie]go, jako bezpośrednią władzą nadzor[czą], trwał spór.

[B]urmistrz Dolecki nie wykonał zle[cenia] wydziału, wobec czego został uka[rany] grzywną porządkową. W obronie [bur]mistrza stanęła rada miejska, która [po]djęła uchwałę, iż burmistrz Dolecki [w ż]adnym wypadku nie może ponosić [odp]owiedzialności, albowiem spełniał za[lece]nia rady miejskiej.

Wobec takiego stanu rzeczy wydział [prze]prowadził lustrację magistratu, przy [czem] stwierdzono pewne niedokładno[ści] w rejestrach bezrobotnych, pobiera[ją]cych zasiłki doraźne z Funduszu Bez[robo]cia.

Wydział powiatowy wystąpił na sku[tek] tego do władz wojewódzkich z wnio[skie]m o zawieszenie w czynnościach [bur]mistrza, rozwiązanie rady miejskiej [m.] Konstantynowa i wyznaczenie no[wy]ch wyborów do czasu zaś przepro[wa]dzenia tychże przydzielenie do magi[stra]tu m. Konstantynowa komisarza z ra[mie]nia rządu.

Jak się dowiadujemy władze woje[wó]dzkie wniosek wydziału powiatowe[go] sejmiku łódzkiego potraktowały przy[chy]lnie i zawiesiły w urzędowaniu do[tych]czasowego burmistrza m. Konstan[tyno]wa p. Doleckiego, rozwiązały radę [miej]ską oraz powzięły decyzję w kwe[stii] przydzielenia do magistratu m. Kon[stan]tynowa komisarza rządowego. (a)

Miesiąc Śląska

Składajmy ofiary na pracę polską na Śląsku

Od chwili powstania Polski Niemcy [godz]ają na całość jej granic, wyciąga[jąc] ręce przedewszystkiem po polskie [P]omorze i Śląsk. Ogromną wytrwałoś[cią] i nakładem pieniężnym nierzadko [udaj]e im się pozyskać dla swych ce[lów] oddźwięk w szerokich kołach opi[nii] międzynarodowej. Tego rodzaju ak[cja] wymaga bezwzględnej i ciągłej czuj[noś]ci czynników polskich. Nie możemy [do]puścić i w żadnym wypadku nie do[pu]ścimy do jakiejkolwiek dyskusji na [tem]at zmiany granic polskich.

Najskuteczniejszą bronią w naszych [rę]kach musi być systematyczne wzma[cn]ianie polskości na zagrożonych tere[na]ch. W pracy tej nie możemy usta[wa]ć nawet w takich momentach, jak [obe]cnie, kiedy mamy do rozwiązania ca[ły] szereg innych problemów, jak spra[wa] kryzysu gospodarczego, związane[go] z tem bezrobociu itp. Mimo tych sa[my]ch trudności Niemcy nie przestają [szko]dzić Polsce, to też my musimy stać [nie]ustannie na straży całości naszych gra[nic]. Z tych przyczyn niezwykle ważną [rolę] odgrywa „Miesiąc Propagandy [Śl]aska Związku Obrony Kresów Za[cho]dnich", który ma uświadomić całe [sp]ołeczeństwo o prawach i obowiąz[ka]ch naszych względem Śląska, jedne[go] z najbardziej zagrożonych terenów. [Pra]ca ta prowadzona będzie jest sprę[ży]ście i wszechstronnie. Nie należy jed[na]k zapominać, iż drugim zasadniczym [cel]em „Miesiąca" jest zbieranie fundu[sz]ów na cele pracy polskiej na Śląsku.

Celowo prowadzona praca oświa[to]wa i kulturalna na tych terenach [prz]yczynia się do zespolenia tych ziem [z] całością Rzeczypospolitej i czyni z [ni]ch bastjony polskości, dla których nie [bę]dą groźne zakusy niemieckie. To też [cał]e społeczeństwo, doceniając waż[no]ść tego zagadnienia, powinno w okre[sie] „Miesiąca Propagandy Śląska przy[czy]nić się do zebrania jaknajwięk[sz]ych funduszów. Akcję zbiorową pro[wa]dzi się na terenie całej Polski za po[śred]nictwem komitetów, instytucyj itp. [Ofia]ry ofiarować można za pośrednic[twem] t. zw. kart deklaracyjnych oraz [z]akupywanie znaczków propa[gando]wych w cenie 10 i 50 gr. Dewizą [całego] społeczeństwa powinno stać się „Śląsk to potęga Polski". Przez [ofiarę] choćby datek przyczyń[my się] do wzmożenia pracy polskiej na [Śląsku].

Na jakie pytania odpowiemy

w dniu powszechnego spisu ludności.

Ujrzymy społeczne oblicze Polski.

(i) Na jakie pytania odpowiemy w dniu powszechnego spisu ludności? Co interesować będzie komisarzy spisowych?

Wszyscy już wiedzą, że spis się odbędzie. Wszyscy wiedzą, że na pytania odpowiedzieć trzeba szczerze i dokładnie i dlatego jest rzeczą bardzo ważną, aby zapoznać się ze wszystkiemi rubrykami formularzy spisowych, wiedzieć z góry, na co mamy odpowiedzieć.

Rubryki pierwsza i druga poświęcone są charakterystyce gospodarstw domowych. Dokładne poznanie struktury tych gospodarstw, ma obecnie, w związku z brakiem mieszkań, szczególnie znaczenie. Na skutek bowiem kryzysu mieszkaniowego zdarza się aż nazbyt często, że

terenie jednego mieszkania muszą z sobą współżyć osoby, względnie rodziny zupełnie obce.

Rubryka 3 zawiera imię, a rubryka 4 — nazwisko mieszkańca. Rubryka 5 — określenie każdego członka rodziny, a więc. **ojciec, matka, syn, córka, sublokator i t.d.**

Następna rubryka 6 określa **płeć mieszkańców.** Dowiemy się z niej, po przeprowadzeniu ogólnych obliczeń, **ilu mężczyzn i ile kobiet zamieszkuje w Polsce.** Wiadomo, że t. zw. proporcja płci zmienia się stopniowo z roku na rok. Jest to sprawa ogromnego znaczenia, gdyż wielki nadmiar kobiet w stosunku do mężczyzn, powoduje zwykle poważne zmiany w życiu społecznem i gospodarczem.

Rubryka 7 określa **wiek osób spisywanych.** Zawiera ona dokładną datę, dzień, miesiąc i rok urodzenia. Na podstawie danych tej rubryki zostaną obliczone roczniki dzieci w wieku szkolnym i przedszkolnym, na tych zaś obliczeniach opiera się cały program rozbudowy szkolnictwa powszechnego. Rubryka ta rzuci także światło na zagadnienie przyrostu naturalnego oraz przeciętnego wieku mieszkańców kraju.

W rubryce 8 ustala się **miejsce urodzenia.** Zapisane w niej będzie dokładnie miejscowość, gmina i powiat, w którym spisywana osoba się urodziła, a w stosunku do cudzoziemców, oprócz miejscowości, podana będzie również **nazwa kraju.** Dzięki danym stąd zaczerpniętym, będziemy mogli się dowiedzieć o rozmiarach i kierunkach wewnętrznych przesiedleń ludzi.

Rubryka 9 zawiera stan cywilny, a więc stwierdzenie czy osoba spisywana jest **panną, kawalerem, wdowcem i t.d.** Rubryka 10 określa wyznanie. Rubryka 11 — język ojczysty. Rubryka 12 i 13 — przeznaczona jest dla osób czasowo obecnych w danem mieszkaniu, a rubryka 14 i 15 — dla osób czasowo nieobecnych, t. zn. zamieszkałych stale, lecz w nocy z dnia 8 na 9 grudnia **nieobecnych w tem mieszkaniu.** Rubryka 16 przeznaczona jest wyłącznie dla cudzoziemców — określa ona nazwę państwa, którego dana osoba jest obywatelem.

Rubryka 17 jest bardzo ważna — określa bowiem **stopień wykształcenia,** zaś rewelacyjne będą rubryki 18 i 19 określające, **czy dana osoba umie czytać i pisać.**

W roku 1921 analfabeci stanowili u nas aż 33 proc. ludności w wieku ponad 10 lat. Od tych czasów zmieniło się wiele na lepsze; do walki z analfabetyzmem stanęła szkoła powszechna, a obok niej kursy dla analfabetów dorosłych oraz organizacja oświaty w wojsku. Spis więc wykaże, **w jakim stopniu zmniejszył się analfabetyzm.**

Osiem następnych rubryk dotyczy **zawodów ludności.** Chodzi tu o informacje, których posiadanie umożliwi głębokie wniknięcie w strukturę zawodową społeczeństwa. A więc wiele osób pracuje zawodowo **w rolnictwie, w przemyśle, handlu i t.d.** Następnie, wiele osób nie pracujących zawodowo, czerpie swe utrzymanie z tych dziedzin zarobkowych. Następnie ile osób dorosłych nie pracuje zawodowo i utrzymywane jest przez społeczeństwo, jak nprz starcy w przytułkach, żebracy i t.d..

W rubryce 20, czyli pierwsze z zawodowych, określi się, **czem dana osoba się trudni.** Rubryka 21 da nam stanowisko społeczne danej osoby, a więc czy jest ona przedsiębiorcą samodzielnym, czy też urzędnikiem lub robotnikiem. Rubryki 22 i 23 posłużą do ustalenia nazwy i rodzaju przedsiębiorstwa, a rubryka 24 — wiele osób zatrudnia dany przedsiębiorca jako pracodawca.

Rubryka 25 określi **zawody poboczne osób spisywanych.** Wreszcie ostatnie dwie rubryki dotyczą tylko rolników.

Oto cały formularz spisowy wyjaśniony. Napozór wydawałoby się, że łatwo odpowiedzieć na powyższe pytania, a jednak znajdzie się wiele osób, które odpowiedzi dokładnych dać nie będą umiały. I z tego względu jest rzeczą bardzo wskazaną aby w dniu spisu **głowy rodzin nie opuszczały swych mieszkań i mogły służyć wszystkiemi wyjaśnieniami, podczas wizyty komisarza spisowego.** **S.**

K.E.Ł. przeciw magistratowi.

Czy wolno uruchomić autobusy w śródmieściu

Dyrekcja kolei elektrycznej łódzkiej wystąpiła w swoim czasie z pretensją do łódzkiego magistratu, opierając się na tem, iż **magistrat dopuszcza autobusy dalekobieżne (międzymiastowe) do miasta,** wskutek czego K. E. Ł. ponosi straty.

Dyrekcja tramwajów domagała się odszkodowania w wysokości 600 złotych dziennie. Z biegiem lat suma tego odszkodowania mogaby sięgnąć zawrotnej wysokości, nie ona była jednak przedmiotem sporu, lecz sama zasada, czy **magistrat jest obowiązany płacić dyrekcji K. E. Ł. odszkodowanie.**

Odnośna sprawa wytoczona przed sądem grodzkim, skończyła się **przegraną magistratu.**

Tak samo i w sądzie okręgowym uznano, iż **dyrekcja K. E. Ł. ma prawo do odszkodowania.**

Wobec powyższego magistrat łódzki skierował sprawę do Sądu Najwyższego. W dniu wczorajszym z ramienia magistratu w sprawie tej wystąpili przed Sądem Najwyższym adwokaci: Sztrohmajer i Nagórski. Interesów dyrekcji K. E. Ł. bronił adw. Domański.

Sąd Najwyższy po rozpatrzeniu sprawy, **orzekł, iż przyznanie dyrekcji tramwai miejskich prawa szukania odszkodowania na funduszach miejskich z tytułu rzekomej czy nawet istotnej konkurencji innego środka lokomocyjnego nie znajduje uzasadnienia i cała sprawa winna być ponownie rozpoznana.** (p)

SPRAWOZDANIE Z IMPREZY BOKSERSKIEJ.

Impreza bokserska, urządzona w dniu 22 listopada r. b. w sali Filharmonji przez zarząd okręgowego związku bokserskiego w Łodzi, na rzecz grodzkiego komitetu do spraw bezrob. w Łodzi przyniosła czystego dochodu zł 1 22[illegible]

Komitet grodzki wyraża niniejszem serdeczne podziękowanie zarządowi okręgowego związku bokserskiego w Łodzi za trudy, poniesione przy organizowaniu imprezy, następnie tym wszystkim, którzy pracą swą przyczynili się do wspaniałego rezultatu.

Zasadnicze orzeczenia podatkowe.

Najwyższego Trybunału Administracyjnego

Z ostatnio ogłoszonych wyroków Najwyższego Trybunału Administracyjnego podajemy poniżej dwa doniosłe orzeczenia w sprawach podatkowych:

1) UGODA Z SAMORZĄDEM CO DO PŁACENIA PODATKU.

W konkretnym wypadku **firma nabyła fabrykę od gminy samorządowej.** W umowie wyraźnie **zastrzeżono, że sprzedająca gmina zwalnia przez lat 3 nabywczynię od pewnej części samorządowego dodatku do podatku obrotowego.** Mimo zawarcia tej umowy **wymierzony został podatek w pełnej wysokości.** Firma bezskutecznie skarżyła decyzję władzy w toku lustracji administracyjnych. **Najwyższy Trybunał, do którego firma następnie się zwróciła także skargę oddalił.**

Najwyższy Trybunał uznał, że ugoda zawarta przez firmę z samorządem ma charakter umowy prywatno - prawnej; wymiar podatku ma charakter funkcji publicznej i nie można co do niego zawierać umów prywatnych; przy wymiarze podatkowym mogą być brane pod uwagę tylko dane faktyczne przyjęte przez ustawę natomiast sprzeczne jest łączenie wymiaru z wzajemnemi rozrachunkami podatnika i związku publicznego i innych tytułów.

2) OPŁATA STEMPLOWA OD NAJMU Z AUTOMATYCZNEM PRZEDŁUŻENIEM.

Wyrok ma **poważne znaczenie praktyczne.** W konkretnym wypadku zawarta została **umowa najmu na lat trzy z tem, że o ile nie zostanie na pewien czas zgóry wymówiona — ulegnie automatycznemu przedłużeniu jeszcze na rok jeden i t. d. Zawsze na jeden rok.** Jest to **typ umowy, jak wiadomo, bardzo rozpowszechniony; zwłaszcza przy wszelkiego rodzaju najmach, dzierżawach i t. p.**

Najwyższy Trybunał Administracyjny **uznał, że** w danym wypadku ma zastosowanie ust. 2 lit. e art. 10 ustawy o opłatach stemplowych; znaczy to, że **w tym wypadku opłatę należy uiścić za cały określony czas, na który zawarta została umowa, a prócz tego traktować ją jako zawartą po tym określonym terminie jeszcze na czas nieokreślony;** ponieważ umowy na czas nieokreślony uważa się za zawarte na lat 5 — **w wypadku zawarcia naprzykład umowy na lat trzy z automatyczną prolongatą — trzebaby opłatę uiścić za lat osiem.**

Już dzisiaj władze skarbowe korzystają z przepisu art. 22 ustawy **rozkładają opłaty od umów** o nieokreślonym czasie trwania **na odpowiednie raty. — Tymbardziej jest to uzasadnione względem umów o czasie trwania określonym z automatyczną prolongatą.** a.

Giełda pieniężna.

Na wczorajszem zebraniu giełdy walutowo-dewizowej w Warszawie zapotrzebowanie na dewizy było małe, na banknoty dolarowe — minimalne. Tendencja dla dewiz przeważała słaba. Dolarem gotówkowym obracano po kursie 8.88 wypłata telegraficzna na Nowy Jork 8.927. Notowano dewizy: Bruksela 124.16, Amsterdam 358.70, Londyn — 32.30, Nowy Jork 8.92, Paryż 34.96, Praga 26.42, Zurych 173.05. W obrotach międzybankowych dewizy na Berlin 211.75, w obrotach prywatnych zanotowano: marka niemiecka 211, dolar got. 8.88, rubel złoty 4.96, srebrny 1.68, bilon 0.80, czerwoniec 4. Kurs urzędowy 1 gr. czystego złota 5.92.44.

AKCJE. Na rynku akcyjnym obroty bardzo małe. Notowano: Bank Polski 110, Ostrowiec 31. Tranzakcje dokonane a nienotowane: Cukier 18.50, Lilpopy 12.25, Modrzejów 3.50, Starachowice 5.50, Haberbusch 50, za Rudzkiego chciano płacić 5.

PAPIERY PROCENTOWE. Dla papierów procentowych zarówno państwowych jak i prywatnych przeważała tendencja słaba, przy obrotach niewielkich Notowano: 4 proc. inwest. serj. 86, 4 proc. dol. 42.75 — 42.50, 5 proc. konwer 41.75, 7 proc. stabil. 58—60—64.75, 8 proc. Częstochowy 57.50, 8 proc. Piotrkowa 58.

Giełda zbożowa

Na wczorajszem zebraniu giełdy zbożowo - towarowej w Warszawie obroty były średnie przy usposobieniu spokojnem. Notowano za 100 kg. parytet wagon Warszawa w handlu hurtowym, w ładunkach wagonowych: żyto 27—27.50, pszenica dworska 29—29.50, pszenica zbierana 28—28.50, owies jednolity 25.50—26.50, owies zbierany 23—24, jęczmień na kaszę 24—24.50, jęczmień browarny 26.50—27.50, groch Victoria 34—37, groch polny jadalny 28—31, rzepak zim. 35—36.50, koniczyna czerw. 160—200, koniczyna biała 250—375, mąka pszen. luks. 48 — 55, mąka pszenna 4/0 43 — 48, mąka żytnia pytl. 42—45, mąka żytnia sitk .32 — 33, mąka żytnia raz. 18—18.50. kuchy lniane 27.50—28.50, kuchy rzepak. 21.50—22.50 kuchy słon. 24—25, ziemniaki jadalne 5.50—6.50.

Zjazd dyrektorów i radców

organizacyj kupieckich

Dnia 1-go grudnia w centrali związku kupców w Warszawie odbędzie się ogólnopolski zjazd dyrektorów i radców prawnych organizacji kupieckich Łódzkie kupiectwo będzie na zjeździe tym reprezentowane przez delegatów stowarzyszenia kupców m. Łodzi i centralne stowarzyszenie kupców woj łódzkiego.

Na porządku dziennym zjazdu znajdują się następujące sprawy: 1) sprawozdanie delegatów z sytuacji gospodarczej kupiectwa w poszczególnych dzielnicach; 2) rozpatrzenie projektów reform podatkowych (ustawy o podatku przemysłowym od obrotu, podatku dochodowego i lokalowego itd.); 3) kwestje organizacyjne; 4) wolne wnioski. (Dt.)

Rynek walutowy.

W dniu wczorajszym na łódzkim rynku walutowym panowała wyjątkowa cisza. Żadne walory pieniężne, ani procentowe nie wzbudziły zainteresowania. Dolary przy utrzymanej tendencji zachowały onegdajszy kurs: 8,87 i pół w płaceniu i 8,88 w żądaniu. Zarówno podaż i zapotrzebowanie minimalne. Funt angielski ponownie słabiej — 32.30 zarówno w czekach i w gotówce. Frank utrzymany w granicach. Marka niemiecka bez zmiany — 211 w odda... niu. Większem zapotrzebowaniem cieszyły się złote ruble, za które chętnie płacono 5.00 ... dano 5.05

Łódzkie 8-procentowe listy zastawne ... (kursu giełda wczoraj nie odnotowała). Inne papiery bez żadnego zainteresowania.

NOTOWANIA BAWEŁNY.

Liverpool, 25 listopada. Bawełna amerykańska — zamknięcie: styczeń 4.57, luty 4.58, marzec 4.59, kwiecień 4.61, maj 4.64, czerwiec ..., lipiec 4.69, sierpień 4.71 wrzesień 4.73, październik 4.76, listopad 4.60, grudzień 4.58. Loco ...

Liverpool, 25 listopada Bawełna egipska — zamknięcie: styczeń 7.06, marzec 7.24, maj 7..., lipiec 7.55, październik 7.84 listopad 6.96.

Aleksandrja, 25 listopada. Bawełna egipska — zamknięcie. Sakellaridis: styczeń 13.28, marzec 13.87, maj 14.30, lipiec 14.73, listopad 15.3..., Ashmouni: luty 9.64, kwiecień 9.92, czerwiec 10.20, październik 1092, grudzień 9.23.

Nowy Jork, 25 listopada. Bawełna amerykańska — zamknięcie: styczeń 6.15, luty 6.2..., marzec 6.33, kwiecień 6.40, maj 6.50, czerwiec ..., 6.58, lipiec 6.68, sierpień 7.07 wrzesień 7.1..., październik 7.24, listopad 6.28, grudzień 6.... Loco 6.45.

Nowy Orlean, 25 listopada. Bawełna amerykańska — zamknięcie: styczeń 6.12, marzec ..., maj 6.49, lipiec 6.67, październik 6.93 grudzień 6.36, Loco 6.35.

Pamiętaj o **BOMBIE**

Nadzory, upadłości i układy.

Jak już donosiliśmy niedawno, spółka z ogr. odp. „Standardt", produkcja oraz sprzedaż wyrobów pończoszniczych przy ul. Grabowej Nr. 5/7 w Łodzi zgłosiła w dniu 2 października r. b. podanie o udzielenie jej odroczenia wypłat na 3 miesiące.

Spółka powyższa istnieje w Łodzi od 1925 r., jakkolwiek jej zarządcy jeszcze w okresie przedwojennym zajmowali się fabrykacją wyrobów tej samej branży.

Dołączony do podania bilans przedsiębiorstwa spółki wykazuje nadwyżkę aktywów na dzień 15 września 1931 r. — 134.370 zł. przy ogólnej sumie bilansowej 344.261 zł.

Najgłówniejszą pozycję aktywów stanowiły maszyny, oszacowane na 134.051 zł. oraz towary — 102.285 zł.

Do sprawdzenia faktycznego stanu przedsiębiorstwa spółki delegowano sędziego handlowego Zygmunta Raporta, który w obszernem swem sprawozdaniu wydał jaknajpochlebniejszą opinję i złożył wniosek o udzielenie jej odroczenia wypłat.

Przy pomocy biegłego sporządzony został nowy bilans firmy na dzień 10 listopada r. b., który wykazał tylko nadwyżkę aktywów w sumie 131.398 złotych przy bilansie na zł. 319.413 zł.

Ostatecznie do rozprawy doszło w dniu 24 listopada, gdzie po wysłuchaniu wniosków zarówno peln. firmy adw. Lewity, jako też i wierzycieli adw. Pawłowskiego i adw. Lewickiej, **sąd odmówił udzielenia odroczenia wypłat spółce.**

W motywach swych sąd podniósł tę okoliczność, iż firma nie posiada płynnych aktywów, a sama nadwyżka ich tkwi w maszynach, w razie sprzedaży których firma traci charakter firmy przemysłowej.

★

W sprawie upadłości firmy **„Wolf Ciuk"**, tkalnia mechaniczna w Łodzi przy ul. Kilińskiego 194, ogłoszonej na żądanie wierzycieli w czerwcu 1930 r., na zebraniu ostatecznem został zawarty układ z wierzycielami w myśl warunków którego wszyscy wierzyciele, których należności wynosiły 75.082 zł. mieli otrzymać 15 proc. w 3 ratach półrocznych po 5 proc. każda. Na powyższe warunki wypowiedziało swoją zgodę 15 wierzycieli na sumę 61.731 zł. a przeciwko układowi głosowało tylko ... wierzycieli, wierzyciel Georg Wygodzki, którego wierzytelność wynosi... 2.805 zł. oraz Tow. akc. sukiennej manufaktury Leonhardt, Woelker i Girbardt na sumę 5.288 zł., którzy następnie zgłosili swoje sprzeciwy, domagając się od sądu niezatwierdzenia układu, zaznaczając, iż część wierzycieli głosujących za układem miała otrzymać 50 proc. swych należności.

Sąd okręgowy jednak, ze względu na zbyt małą należność tych wierzycieli ... zgodę większości, układ ten zatwierdził, wobec czego niezadowolony z wyroku, Wygodzki, odwołał się do Sądu Apelacyjnego.

Sąd Apelacyjny w zupełności podzielił słuszność motywów wyroku sądu I instancji i układ ten zatwierdził. Termin spłaty 1 raty półrocznej przypadał na dzień 22 września r. b.

★

W sprawie nadzoru sądowego nad firmą **„W. Borowski i J. Rosenblat"**, wyrób i sprzedaż towarów pluszowych przy ul. Zielonej 5 w końcu stycznia ... zawarto układ z wierzycielami, przewidujący spłatę wszystkich wierzycieli, których należności wynosiły 114... złotych w wysokości 70 proc. w ... ratach półrocznych w ciągu 2 lat. ... zawarciem układu wypowiedziało się ... wierzycieli na zł. 90.021, czyli prawem przepisana większość wierzycieli, wobec czego sąd układ powyższy zatwierdził.

Przeciwną zawarciu układu jedna była firma „Łódzka Fabryka Pluszu, Jedwabiu i Wyrobów Bawełnianych W. Góralski Spadkobiercy" z wierzytelnością 1.124 zł., która odniosła się do sądu apelacyjnego domagając się uchylenia wyroku.

Sąd apelacyjny jednak wyrok sądu I instancji zatwierdził, wobec zgody większości wierzycieli.

Wyrok w powyższej sprawie uprawomocnił się 21 lipca r. i od tej daty liczyć się będzie spłata długów.

Świadectwa przemysłowe na r. 1932.

Okólnik ministerstwa przewiduje szereg ulg

Ministerstwo skarbu nadesłało miejscowym władzom skarbowym okólnik w sprawie stosowania ulg przy wykupie świadectw przemysłowych na rok 1932. W myśl postanowień, zawartych w tym okólniku, firmy handlowe, chcące przeklasyfikować kategorję swych patentów na niższy obowiązane są złożyć odnośne podanie najpóźniej do dnia 31 grudnia 1931 r.

Dotyczy to firm, chcących obniżyć kategorję patentu z II-ej na III-cią, wzgl. z III-ej na IV-tą. Podania te będą uwzględniane, o ile władze skarbowe stwierdzą, iż wykupienie przez płatnika świadectwa przemysłowego na podstawie do tychczasowej kategorji

ZAGRAŻA JEGO EGZYSTENCJI GOSPODARCZEJ.

Niodzownym warunkiem uzyskania ulgi w kierunku przeklasyfikowania świadectwa II-ej kategorji na III jest wykazanie się z dokonanego w 1930 roku (w stosunku całorocznym) obrotu w sumie nieprzekraczającej 30 tysięcy złotych. Przy zmianie kategorji z III-ej na IV-tą obrót z roku 1930, nie może przekraczać 10 tysięcy złotych.

Okólnik przewiduje również zwolnienie od obowiązku posiadania w przyszłym roku patentów

WYJĄTKOWO UBOGICH PŁATNIKÓW,

których obrót w 1930 roku nie przekroczył 2 tysięcy złotych.

W stosunku do właścicieli dorożek samochodowych okólnik przewiduje zwolnienie ich od obowiązku złożenia powyżej wspomnianego podania.

Właściciele jednej tylko taksówki, najwyżej 6-osobowej muszą nabyć świadectwo przemysłowe IV kat. handlowej, zaś właściciele najwyżej trzech taksówek do 6-ciu osób, względnie właściciele autobusu najwyżej na 20 osób nabywają świadectwo przemysłowe III-ej kategorji handlowej.

Patent III-ej kategorji handlowej przewidziany jest pozatem dla właścicieli zakładów gastronomicznych, sprzedających trunki wyłącznie krajowego wyrobu i nie zatrudniających ponad 10 osób (w tem liczona jest osoba właściciela i członków rodziny). Bez dodatkowego patentu dozwolona jest sprzedaż uboczna wyrobów tytuniowych w księgarniach, przedsiębiorstwach handlu towarowego i w restauracjach. (Dt)

KUPUJCIE GIĘTE MEBLE (Wiedeńskie) Tylko firmy „VIENPOL"

Do nabycia we wszystkich składach mebli. ZAWADZKA 5, 191-20 tel.

Fabryka Wyrobów Dzianych

„TE-BE"

TEODOR BUCHHOLTZ

Łódź, św. Anny 9

zaprowadza w sobotę każdego tygodnia na ograniczony okres czasu sprzedaż detaliczną **pulowerów, kamizelek** i t. p. damskich, męskich i dziecinnych, **pierwszorzędnej jakości** po cenach **ściśle fabrycznych!**

Pamiętaj!!!

w każdą sobotę od godz. 3—5 po poł. w fabryce przy ul. **św. Anny 9**

Klinika Położniczo-Ginekol.

D-ra med. S. DRUEBINA

6 go Sierpnia 15-17, tel. 153-10

uruchomiony został oddział położniczy na III-ej kl. — Ceny porodu wraz 10-dniowym pob.

na I kl. zł **350—**, na II kl. zł. **250—** na III kl. zł. **190—**.

Przy każdym porodzie obecny jest Dr. DRUEBIN

Wznowiono przyjęcie chorych po cenach lecznic od 9.30—11

Zatw. przez M. W. R. I O. P.

SZKOŁA

RYSUNKU i MALARSTWA

Prof. Maurycego Trębacza

Piotrkowska 71, m. 10, III piętro.

Zapisy codziennie.

OTYŁOŚĆ

spowodowana jest wadliwą przemianą materji oraz osłabieniem czynności gruczołów dokrewnych, jak tarczycy, jajnika i innych

Bodźcem, pobudzającym sprawność gruczołów jest **jod organiczny**, zawarty w roślinie morskiej „Yahanga", który, działając na gruczoł tarczowy, pobudza go do intensywnej pracy, powodując spalanie nadmiernego tłuszczu. Tylko zioła „Degrosa" Magistra Wolskiego zawierają składnik „Yahanga". Są one niezawodnym lekiem przeciw otyłości, przyczem nie wymagają stosowania specjalnej djety.

ZIOŁA „DEGROSA"

Cena za pud. (wraz ze sposobem użycia) **Zł. 4.**

Do nabycia we wszystkich aptekach i składach aptecznych lub w wytwórni Magister Wolski, Warszawa, Złota 14, tel. 263-05 — Objaśniające broszury wysyłamy bezpłatnie. Wyłączna sprzedaż na Polskę i zagranicę **T-wo Handlowe „PERAX" Sp. z o. odp., Warszawa, Warecka 11.**

Ogłoszenie.

Syndyk tymczasowy masy upadłości Riwona Breitsteina na mocy art 514 i następ. K. H. wzywa wierzycieli powyższej upadłości, których należności zostały przyjęte do masy, aby w dniu 4 grudnia 1931 r. o godz 12-ej w poł. stawili się w kancelarji Wydziału Handlowego Sądu Okręgowego w Łodzi Plac Dąbrowskiego Nr. 5, pokój Nr 15, w celu wysłuchania sprawozdania syndyka tymczasowego o stanie upadłośc, zawarcia układu, względnie związku wierzycieli i wyboru syndyka ostatecznego w sprawie Nr. H. 317/30.

Syndyk tymczasowy: **Lejwa CUKIER.**

Dr. med.

Niewiażski

Andrzeja 5, tel. 159-40.

Specjalista chorób skórnych, wenerycznych i moczopłciowych. Elektroterapja, diatermja.

Przyjmuje od godz. 8—11 i od 5—9, w niedziele i święta od 9—1.

Dla pań oddzielna poczekalnia.

Dr. med.

Łagunowski

Piotrkowska 70

Tel. 181-83

Specjalista **chorób skórnych, wenerycznych i moczopłciowych.**

Leczenie światłem **promieniami Roentgena i lampą kwarcową.**

Przyjmuje od 8.30 do 10.30 rano, od 1 do 2.30 pp., od 6 do 8.30 w., w niedzielę i święta od 10—1. Dla pań oddzielna poczekalnia

---

Dr. med.

J. Herszfinkiel

CHOROBY DZIECI

przeprowadził się na ulicę

Zieloną 8a

Telefon 111-87

Do akt Nr. 2426 1931 r.

OGŁOSZENIE.

Komornik Sądu Grodzkiego w Łodzi, **Tomasz Chorzelski**, zamieszkały w Łodzi przy ulicy Sienkiewicza 67, na zasadzie art. 1030 UPC. ogłasza, że w dniu 4 grudnia 1931 r. od godz. 10 rano w Łodzi, przy ul. Zawadzkiej 18, odbędzie się sprzedaż z przetargu publicznego ruchomości, należących do Moniusza i Heleny małż. Baum i składających się z mebli oszacowanych na sumę zł. 700.—

Łódź, dnia 12 listopada 1931 r.

Komornik **Tomasz Chorzelski.**

Do akt Nr. 2540 1931 r.

OGŁOSZENIE.

Komornik Sądu Grodzkiego w Łodzi, **Stefan Górski**, zamieszkały w Łodzi, przy ul. Sienkiewicza nr. 9, na zasadzie art. 1030 UPC ogłasza, że dniu 11 grudnia 1931 r od godz. 10 rano w Łodzi, przy ul. Południowej nr. 22 odbędzie się sprzedaż z przetargu publicznego ruchomości, należących do Zacharjasza Rotenberga i składających się z mebli i 6 krów dojnych oszacowanych na sumę złotych 3045.—

Łódź, dnia 18 listopada 1931 r.

Komornik **Stefan Górski.**

Do akt Nr. 2507 1931 r.

OGŁOSZENIE.

Komornik Sądu Grodzkiego w Łodzi, **Stefan Górski**, zamieszkały w Łodzi, przy ul. Sienkiewicza nr. 9, na zasadzie art. 1030 UPC ogłasza, że w dniu 11 grudnia 1931 r. od godz. 10 rano w Łodzi, przy ul. Piotrkowskiej nr. 28 odbędzie się sprzedaż z przetargu publicznego ruchomości, należących do Eugenjusza Trojanowskiego i składających się z pianina oszacowanych na sumę zł. 1050.—

Łódź, dnia 18 listopada 1931 r.

Komornik **Stefan Górski.**

Do akt Nr. 2506 1931 r.

OGŁOSZENIE.

Komornik Sądu Grodzkiego w Łodzi, **Stefan Górski**, zamieszkały w Łodzi, przy ul. Sienkiewicza nr. 9, na zasadzie art. 1030 UPC ogłasza, że w dniu 11 grudnia 1931 r. od godz. 10 rano w Łodzi, przy ul. Piotrkowskiej nr. 28 odbędzie się sprzedaż z przetargu publicznego ruchomości, należących do Eugenjusza Trojanowskiego i składających się z mebli oszacowanych na sumę zł. 1050.—

Łódź, dnia 18 listopada 1931 r.

Komornik **Stefan Górski.**

DO WYNAJĘCIA różne mieszkania w starych i nowych domach, pokoje umeblowane od 35 zł. miesięcznie. lokale handlowe, garaże, składy, sklepy i filja rzeźnicza wraz z urządzeniem i pokojem z kuchnią za 1500 zł. Informacje Biuro „Polpos", Piotrkowska 107.

DUŻY umeblowany pokój, frontowy przy rodzinie z oddzielnem wejściem do wynajęcia. Przejazd 19, m. 18.

UMEBLOWANY dwuokienny pokój do wynajęcia na towarzystwo, biuro, ewentualnie dwie panny. Wiadomość Piotrkowska 56, m. 63.

Posady

400 DO 500 ZŁ. ubocznego zarobku miesięcznego bez narażenia godności stanu znajdą osoby mające szerokie koła znajomości. Wiadomości fachowe zbyteczne. Zgłoszenia „Gozakred" — Lwów, Wałowa 11.

FRYZJER przyjmie ucznia z dobrej rodziny do praktyki ul. Radwańska 48.

POSZUKIWANY agent - inkasent z kaucją. Oferty „B. 85" do Republiki.

POSZUKUJEMY kilka pań inteligentnych i zdolnych do lekkiej i przyjemnej pracy przy zapewnionym wysokim zarobku. Zgłoszenia w piątek od 10—12 i 4—6 i sobotę od 10—12 przyjmuje biuro Cegielniana 8, front I-sze piętro.

FRYZJER męski potrzebny od zaraz Śródmiejska 23.

POTRZEBNI chłopcy lub bezrobotni, do sprzedaży gazet. Zgłaszać się ul. Zagajnikowa 95 róg Rokicińskiej Sobczak.

Nauka i wychowanie

PROFESOR gimnazjum udziela matematyki i fizyki. Telef. 200-10, godz. 5—6 pp.

POTRZEBNY korepetytor 8-mio kl. Zgłaszać się Kilińskiego 73, m. 18.

PARYŻANKA, dyplomowana nauczycielka udziela lekcyj jęz. francuskiego, gramatyki, pomocy szkolnej, literatury konwersacji po cenach umiarkowanych Południowa 20, m. 20 w podwórzu w lewej oficynie na parterze Tel. 150-12 od 3—5-ej.

Łódzkie stowarzyszenie hodowli kanarków „KANAREK" urządza w dniach 6-go, 7-go i 8-go grudnia r. b.

Wystawę kanarków

ptaków, ozdobnych, gołębi i rybek egzotycznych w Łodzi przy ul. Głównej nr. 17 — Zgłoszenia wystawców przyjmuje: p. p. F. Bittner, ul. Piotrkowska 292 i W. Szmidt, ul. Kilińskiego 108 do dnia 1-go grudnia wł.

Dr. GOLDRYNG

rentgenolog

Południowa 9

powrócił.

DOKTÓR

H. Wołkowyski

Cegielniana № 4,

telefon 216-90.

Specjalista chorób skórnych i wenerycznych.

Leczenie lampą kwarcową. Elektroterapja.

Przyjmuje od g. 8—2 przed p. i od ... w niedziele i święta od g. 9—1.

Dla pań oddzielna poczekalnia.

Jeden lub dwa frontowe pokoje ewent. z przedpokojem wprost z klatki schodowej przy ul. Piotrkowskiej w okolicy zaraz do wynajęcia. Pokoje nadające się na kancelarję adwokacką, gabinet lekarski, biuro lub inne. Wiadomość: Piotrkowska 117, m. ... od ... po poł. lub cały dzień telefon 209-55.

Dr. med.

S. Kantor

Specjalista chorób wenerycznych, skórnych, włosów i moczopłciowych.

Ewangielicka 2.

Telefon 129-45.

Przyjmuje od godz. 8—2 i od 5—8-ej.

Dla pań oddzielna poczekalnia.

Homeopata Dr. med. GELLER

Łódź,

ul. Kopernika 49, Tel. 245-50.

LECZY

we wszystkich chorobach.

Doktór

Klinger

SPEC. CHOR. WENERYCZNYCH, SKÓRNYCH I WŁOSÓW. (PORADY SEKSUALNE).

Andrzeja 2. Tel. 132-28

Przyjmuje od 9—11 i 5—8.

w niedziele i święta od 10—12

Od 1—2 w Lecznicy, Piotrkowska 62.

Dr. med.

Felicja ROZEN

Choroby dzieci

Śródmiejska. 31 Tel. 169-59

„Czystość"

Piotrkowska 44, telefon 167-45

przyjmuje cyklinowanie, drutowanie, froterowanie oraz sprzątanie biur, pokoi. Czyszczenie szyb.

LECZNICA

LEKARZY SPECJALISTÓW I GABINET DENTYSTYCZNY PRZY GÓRNYM RYNKU

Piotrkowska 294, tel. 122-89.

(przy przystanku tramw. pabjanickich)

Czynna od 10-ej rano do 7-ej wiecz. w niedziele i święta do 2-ej po poł.

Wszystkie specjalności i dentystyka. Kapiele świetlne, lampa kwarcowa, elektryzacja, Roentgen, szczepienia. analizy (moczu, kału, krwi, plwocin, wydzielin itd.). Operacje, opatrunki, leczenie żylaków zastrzykami. Wizyty na miasto.

Porada 4 złote.

Porada dentystyczna oraz wenerologiczna dla chorób skórnych i wenerycznych **porada 3 złote.**

Do akt Nr. 664 1931 r.

OGŁOSZENIE.

Komornik Sądu Grodzkiego w Łodzi, **Wacław Koszelik**, zamieszkały w Łodzi, przy ul. Wólczańskiej 63, na zasadzie art. 1030 UPC ogłasza, że w dniu 15 grudnia 1931 r. od godz. 10 rano w Łodzi przy ul. Tuszyńskiej 21 odbędzie się sprzedaż z przetargu publicznego ruchomości, należących do Henryka Pietrzaka i składających się z mebli oszacowanych na sumę złotych 850.—

Łódź, dnia 26 listopada 1931 r.

Komornik **Wacław Koszelik.**

Do akt. Nr. 2427 1931 r.

OGŁOSZENIE.

Komornik Sądu Grodzkiego w Łodzi, **Tomasz Chorzelski**, zamieszkały w Łodzi przy ulicy Sienkiewicza 67, na zasadzie art. 1030 UPC. ogłasza, że w dniu 4 grudnia 1931 r. od godz. 10 rano w Łodzi, przy ul. Zawadzkiej 18, odbędzie się sprzedaż z przetargu publicznego ruchomości, należących do Moniusza i Heleny małż. Baum i składających się z mebli oszacowanych na sumę zł. 680.—

Łódź, dnia 12 listopada 1931 r.

Komornik **Tomasz Chorzelski.**

LEK.-DENTYSTA

S. Winkler-Rszewska

Żeromskiego 39, telefon 222-03.

Przyjmuje od 9—1 i 3—7-mej

Nowoczesne

mieszkanie

po 3 pokoje z kuchnią z wszelkiemi wygodami z centralnem ogrzewaniem od zaraz do wynajęcia ul. Zielona 28.

Dr. E. GUTMAN

choroby dzieci

przeprowadził się na

Gdańską 26, tel. 173-00.

Przyjmuje 11—12 i 4—6.

Kupno i sprzedaż

SPRZEDAM nowe palto czarne, kołnierz karakułowy dla korpulentnej. Kilińskiego 89 m. 21.

Lokale

MIESZKANIA 1, 2, 3, 4 i 5 pokojowe w nowych i starych domach z wygodami, pokoje umeblowane z klatki schodowej poleca Biuro „Geguz", ul. Piotrkowska 81. tel. 105-39. 30

JEDEN lub dwa umeblowane frontowe pokoje w eleganckim domu z utrzymaniem lub bez zaraz do oddania, Gdańska 43, m. 10. 15

W CENTRUM miasta do wynajęcia umeblowany pokój, wszelkie wygody, wejście niekrępujące. Wiadomość: Piotrkowska 67, m. 10 prawa oficyna 27

DO WYNAJĘCIA mieszkania bez odstępnego i lokale piwniczne. Trębacka nr. 16 u właściciela domu. 29

POKÓJ ładnie umeblowany, słoneczny w spokojnym domu do wynajęcia. Ewangelicka 5, m. 6 od 10—11, 14—15 Tel. 169-86.

POKÓJ dla pana ewent. 2-ch, łazienka, telefon. Gdańska nr. 35, m. 3 front I p.

2 B. ŁADNE umeblowane pokoje do wynajęcia, wszystkie wygody. tel. 133-05. Przejazd 19, m. 6 godz. 2—5. 28

PRZYJMĘ na mieszkanie sublokatorów (ki) tanio. Polesie, Danilowskiego 5, m. 48.

Rozmaite

Drobne ogłoszenia w „Republice" są najlepszym i najtańszym środkiem zetknięcia zainteresowanych stron. Kto chce: 1) znaleźć lokatora lub sublokatora, 2) znaleźć mieszkanie lub pojedyńczy pokój, 3) sprzedać nieruchomość lub rzecz, 4) kupić cośkolwiek okazyjnie, 5) dostać posadę, 6) wyszukać pracownika — niechaj poda drobne ogłoszenie do „Republiki".

TŁUMACZENIA z angielskiego, niemieckiego, rosyjskiego, francuskiego, korespondencja prywatna i handlowa na maszynie, Konstantynowska 54, m. 21.

PROŚBY — porady — skargi — apelacje w sprawach karnych, cywilnych, podatkowych mieszkaniowych, rolnych, emerytalnych, wojskowych i wszelkich innych. Ceny przystępne. „Powszechne Biuro", sp. z o. o. Piotrkowska 90. Telef. 190-90.

MECHANICZNA tkalnia, wyrobów jedwabnych przyjmuje roboty na lon Oferty „Jedwab" 27

4000 ZŁ. poszukuje na pierwszy numer hipoteki. Oferty do admin pod „Zaraz" 27

DO ROBOTY na prądkach poszukujemy pracownice. Zgłosić się do Pracowni robót ręcznych Piotrkowska nr. 90.

3.000 ZŁOTYCH potrzeba na I numer hipoteki domu. Oferty „Śródmieście" do Republiki.

ZAGINAŁ pies wilk, tylne nogi ma skrzywione. Odprowadzić za wynagrodzeniem Al. 1-go Maja 62.

DNIA 20 bm. zaginął młody Foks, biały z czarną centką na grzbiecie. — Uczciwy odnalazca zechce zgłosić się u dozorcy przy ul. Gdańskiej 112. Wynagrodzenie zapewnione.

Matrymonialne.

KAWALER, 25 lat, szatyn, na dobrej posadzie, ożeni się z panią, która zdolna będzie uratować z przykrego położenia i pożyczy do 500 złotych. Łask. oferty do Republiki pod „Przystojny" 29

Za wydawcę: Wydawnictwo „Republika", Sp. z ogr. odp. i redaktor odpow. Wacław Smólski. W druk. „Republiki", sp. z ogr. odp. w Łodzi, Piotrkowska 49 i 64.